

Het Isegghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Tweede Jaargang. — Nr 44

Zondag 2° November 1913

INSCHRIJVING

Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER

We A. VAN MOORTELE-DE KEYSER
Rousselaestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.

Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.

Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.

Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot AGENCE HAVAS, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 13, Londen

ZALIG HOOGFEEST

VAN

h! ze zingen
d'Hemeligen,
uide en schoon
rond Gods troon!...
uistert lijze
naar de wijze
ens gezangs
dat zijn gang
egelmatig
sterk en statig,
helder op
voert ten top :
er! den Vader
die als Dader
n het loon 'n
mild zich toont.
of! den Zone,
die zoo schoone
n het dal
ons daar al
raag verlost,
kost wat koste.
er! den Geest
die ons wees
aar de kringen
waar w' hier zingen
Alleluia!
Vroeg en spa,
Alleluia!
voor en na,
eeuwig, eeuwig ongestoord,
galmt het hier in blij akkoord :
Alleluia!
eeuwig voort.

G. B.

Erst en vooral moeten we onze jonge lieden, kost wat kost, van het drinken afhouden.

Daarom moeten wij hen eerst en vooral op school, een flinke, christene vorming geven. o, Beseften onze onderwijzers en onderwijzeressen toch ten volle, de groote verantwoordelijkheid die op hen weegt! Trachten ze, hunne jongens niet alleen wat kennis mee te geven, maar vooral trachten ze hun het leven met een christen oog te leeren aanschouwen; trachten zij hen te winnen voor dat hooger levensideaal; trachten zij hen dat ideaal krachtadig te leeren nastreven. Daarom dat zij zelf beslist op christen standpunt post vatten, en van daar uit, bij hunne jongens, het doel van hun werk : opvoeden voor een ordelijk, dit is christen-menschelijk leven nastreven!

Onze inrichtingen voor de jonkheden, moeten het werk der school voortzetten. We moeten trachten overal te bezitten : een sterke congregatie, een patronage of jongelingsbond, een Zondag-avond- en vakschool. Daarmee kunnen we de jonkheid volledig opleiden. De ouders moeten meewerken om er hunne zonen naar toe te zenden. De inrichters er van moeten de jonge lieden trachten goed mee te krijgen. De begoede lieden moeten — 't is een dure plicht — die werken geldelijk ondersteunen; de overheid zelf, moet, waar ze kan, zoo b. v. voor vak- en ander onderwijs toelagen geven (wat ze totnogtoe veel te veel verwaarloost) : de mannen van toewijding moeten zich bijsteken, opdat de priester die nu doorgaans de voorman is, niet onder den overlast bezwijke.

Edoch, deze werking voor de jonkheid zal nog voor een groot deel op niets uitkomen, zoo zij niet nog verder op, gesteund worde : door werken voor de volwassenen; door bescherming van wetswege.

Werken voor de volwassenen moeten er bestaan zooals : werkmanskring of gilde van ambachten of volkshuis, om 't even hoe gij het noemen wilt, waar benewens vakverenigingen voor alle beroepen, een stevige werkliedenbond, inwerkt aan de alzijdige ontwikkeling en opleiding, misgaders aan de bevordering en inrichting van alle mogelijke werken tot stoffelijke bate en verzet. Hetzelfde dient in gang gesteken voor de ander standen. En zoo hebben we het noodige, waarbij de jonkheid zich mettertijd kan aanklessen, om zoo, in de volle schoonheid van zijn wezen, leutig en voorspoedig door 't leven te trekken.

Er moet echter bijzonder gezórgd worden vanwege de overheid, opdat al dat opleidingswerk niet in duigen geslagen worde door de macht der drankpropaganda.

Eerst en vooral moet er gezórgd worden, om het politieus niet te laat te stellen. Te 10 uren ½, te 11 uren, is het dan laat genoeg. En dan moet men er stipt aan houden dat het nageleefd worde. Onze politiemannen zouden moeten ten dringendste aangezet worden, op het onderhouden der politieus streng te waken; ze zouden voor hunne moeite mild mogen beloond worden: 't is immers volksreddingswerk dat ze zoodoende uitoefenen.

Op het openen van nieuwe herbergen, het houden van danspartijen, hooge taksen gelegd. We hebben immers nu toch reeds lang herbergen en volksverlaging genoeg.

Kon de loi-wet ook in voege treden, alle nachstoorders nijpen, en vooral de herbergiers die schinken aan dronkaards duwen, 't zou ook zulke deugd doen. Helaas! die wet is zoo in onbruik geraakt, dat we wanhopen nog iets te zullen verkrijgen.

Dat de overheid ten minste voor het andere haar plicht doe! Het volk heeft toch zoo noodig bescherming.

Ook de volksfeestjes dienden beperkt. 't Wordt een ware pest. Eéne kermis per jare, ware oprecht goed en deugdelijk. Maar nu is 't alle Zondag feest!... De menschen zuipen zich dood.

Ook de patroons dienden hun man te staan. Ze zullen het allichte moeten : anders krijgen ze hun werk niet meer gedaan. Helaas! de wederzijdsche afgunst houdt hen af van het volbrengen van hun plicht.

Elke Lezer

van ons blad zou moeten een nieuwe lezer aanbrengen.

De uitbreiding die ons blad genomen heeft is ongelooflijk. Overal, op al de dorpen van het arrondissement, wordt het verkocht en verspreid en geerne gelezen door al dezen die liefst een ernstig, aange-naam en leerrijk weekblad lezen.

Aan u, lezers, propaganda te maken voor uw blad en neemt het als een plicht aan ons, deze week nog, een nieuwe abonent te bezorgen. Daartoe is een inschrijvings-

bulletijn gedrukt op de 8ste bladzijde. Gij hoeft het slechts in te vullen en te zenden naar het bureel.

Het abonnement kost 3 fr. per jaar.

PROPAGANDISTEN,

Wij rekenen op U.

Met Nieuwjaar aanstaande moet het getal onzer lezers VERDUBBELEN.

ELK DOE ZIJN PLICHT.

De nieuwe abonenten krijgen van nu af het blad GRATIS.

Over Zeevaart

(Vervolg)

In onze voorgaande bijdrage hadden we het over de Belgische Koopvaardijvloot en we besloten terecht dat onze landgenooten de toekomst met betrouwen mogen te gemoet zien. We staan den lezer eenige toelichtingen schuldig betreffende een tweeden factor onzer zeevaartbeweging : den Staatsdienst.

De Staatsbooten zijn nl. : de maalbooten, de tui- of sleepbooten, het schoolschip, de aviso's of wachtschepen ter visscherij en de loodskotters.

De lezer zal zeker niet nagelaten hebben, te Oostende verblijvende of voorbijkomende van op het staketsel 't vertrek van een der maalbooten te gaan zien; mogelijks is het hem gebeurd naar Dover den overtocht te doen?... In elk geval is het schouwspel het zien waard. Zie, de laatste treinen zijn binnen — die komen van 't buitenland, van heel verre soms, zie maar even uw treinboek onder n° 50 — en de aansluiting met de boot is geschied. De reisgoederen zijn aan boord gedaan; heele hoopen koffers en manden gingen langs de glijplank het roef in, de post-beambten zijn bezig met de laatste zakken briefwisseling aan boord te brengen. Het dek van 't schip staat zwart — 'k zou liever zeggen bont — van 't volk. Dikke rookwalmen golven de lucht in uit de twee geele schouwen. Op de reddingsboeien en op 't achterschip lezen we de naam « Jan Breydel ». Een machtige stoot van de stoomfuit scheurt de lucht, de laatste kabel wordt gelost en traag, heel traag, onmerkbaar schier, verlaat de rand van 't schip de balken die de kaai omzoomen. De boot drijft, zou men meenen, doch ineens komt een dof gebrom uit de ingewanden van 't monster, achter 't roer woelt een ziedende konkeling en vooruit schiet het vaartuig naar den uitgang der havengeul.

We staan op 't hoofd van 't staketsel en slaan het schip gade daar het de haven buitenvaart. Daar komt het statig op en verhaast stilaan zijn gang, — zie hoe de witte schuimkrans hooger klimt aan 't voorsteven! — recht opkomend schijnt het een vormlooze brok, doch nu schuimt het, verlengt, verlengt en vaart dwars voorbij. Een kasteel gelijkt het, dat badend in 't zonnelicht met al zijn bewoners zou voortschuiven onder onze oogen. Op de witte commanda-brug staat de gezagvoerder met een zijner officieren en bij hem de matroos die 't roer bewegen moet, daaronder, het dubbele wandeldek onzichtbaar van 't volk. De zakdoeken wuiven door den wind, heilkreten gaan op, van op 't staketsel ook roept men hoezee en goed heil! De zee blinkt met blauwgroene glanzen. Ei sal pas op, visschers-

bootje, je loopt in den weg zoo te midden de havengeul! goed zoo, een paar riemslagen en bakboord uw roer, de baan is vrij! en gij ook daar verder, kotter, met uw grauwe zeilen spoed u, 't maaltje vertraagt niet gaarne! — vooruit, alles is klaar! het schip komt buiten de haven, dieper splijten de baren open en vechten dan achter 't roer in een witte schuimzee, de rook kronkelt vereend uit de schouwen. De stoomboot vermindert, vermindert, hij smelt zou men denken. Kijk maar even na een tiental minuten : een stippe zwart aan den einder, later nog een walmpje rook, de « Jan Breydel » is henen : boven troont de zon en blauwt de hemelent, beneden kabbelt het water en speelt de meeuw.

Dit alles hebt ge wel kunnen gade slaan, vriend lezer, en dan hebt ge ook wel in bewondering staan zien naar 't statig machtvertoon, naar de sierlijkheid en snelheid onzer postbooten die Oostende met Engeland verbinden, derhalve zal het u ook wel aanbelangen eenige nadere toelichtingen omtrent den maaldienst te vernemen.

Onze postbooten zijn 9 in getal : 6 pattelbooten (met wielen of pattels op beide kanten van 't schip aangebracht) en die genoemd worden : Princesse Clémentine, Marie-Henriette, Rapide, Léopold II, Princesse Henriette, Princesse Joséphine, daarbij drie onlangs gebouwde turbinebooten (met turbinen die onder invloed van den stoom drie schroeven in beweging brengen) en die heeten « Princesse Elisabeth », « Jan Breydel » en « Pieter De Coninck ». Al deze booten geven een snelheid van 21-24 mijlen per uur (39-44 km.). Allen zijn ze bestemd tot den dienst Oostende-Dover. De afstand tusschen deze steden is 61 mijlen (ongeveer 113 km.); die overtocht wordt gemaakt in ongeveer 3 uren. Denkt nu niet, lezer, dat deze tijd nauwkeurig vooraf kan bepaald worden; neen : wie een weinig met de zee bekend is, die weet dat zelfs de stoomvaart den invloed ondergaat van verkeerden wind, tegenstrijdige stroomen, holle zee, mist, en z. 't Zijn alle elementen die hun woordje willen meespreken en de vaart van 's schip kunnen verhinderen. Zoo gebeurt het dat onze maalbooten, 3 ½ zelfs 4 uren op weg zijn (wat overigens nog treffelijk is gezien den afstand). Kommen integendeel sommige dezer oorzaken meê te werken met de vaart van 't schip dan brengen ze natuurlijk voordeel bij en verhaasten den overtocht.

Een vraag zal wel bij den lezer zijn opge-

DRONKAARDS.

Dat drinken, dat drinken!... Wat een gruwel!... Het gaat er nu vaak 's Zondags langs de straten, in afschuwelijk gebrul : « Neen! nooit van geheel mijn leven, wil ik nog een kalisieklutser aan mijn zeil » (een treffelijke aanbeveling voor 't socialisme!)... En ook 's Maandagavonds gaat het er dikwijls weer : de dronkaards liepen elkander soms nog builer in de straten.

Is het toch niet jammer om er bij te weenen, dat ons volk, ons schoon Vlaamsch christen volk, zoo te niete gaat door den drank?

Want zeker moet het door den drank te niet!... Zoo zuipen, geheele plassen hier : welke maag kan dat verwerken, welk hart kan daartegen; welke zenuwen kunnen weerstaan aan die gestatige prikkeling, die voortdurende bedwelming? Wie kan het houden tegen die langzame vergiftiging, die diep ingrijpende alcoholiseering; tegen dat stelselmatig vertrappen van alle menscheijkheid en christeljkheid?

Het eerste geslacht wordt door den drank bijna omver getrokken. Maar wat zal het met het tweede, het derde zijn? Wat zal het zijn, met de kinders van dronkaards, die krank van lichaam, met de drankzucht in het bloed, zwak van zenuwgestel, verstompt van geest het leven insukelen, en, schier onvermijdelijk door den drankduivel aangegrepen, nog dieper in het verderf zullen gestort worden?... Geen twijfel, indien ons volk voortdrinkt zooals nu, is het na een of twee geslachten, weg!

En waarlijk — er is wel kwestie van de massa van ons volk die drinkt. De werklieden doen het meer opvallend : wanneer ze zat zijn, schruwelen ze hun zattigheid langs de straten uit.

Maar ook in de midden- en hoogere standen huist de drankkwaal. Ik ken menige jonkheid uit de burgerij, die ook wel, in het drinken, zijn man kan staan. En ook in de hoogere standen, wordt er, bij gelegenheid nog al wel gelabberd, uit het glas geestes- en lichaamsverval gedronken. Toch, dunkt het mij, zouden de werklieden in vele plaatsen nog den prijs behalen; al behalen de burgers den prijs, van, met behulp der herbergiers, de drankdrift der massa uit te baten en in gang te houden.

Hierover echter : wie er meest drinkt, en wie er meest schuld heeft aan 't drinken, moeten we niet redetwisten. We moeten vooral onderzoeken hoe we de drankplaag zullen tegengaan; hoe we ons volk van een wissen ondergang door het biergezuip zullen redden.

rezen : die maalbooten moeten zeker veel kolen verbruiken? — Ja inderdaad, en we zullen het ronduit bekennen : 't zijn gulzige slokkers. Voor de heen- en terugreis te samen (dus 6 tot 7 uren zee) verbruikt elke boot rond de 50.000 kg. kolen — vijf wagons van 10.000 kg. Het ware evenwel onjuist te beweren dat al die brandstof door de schouwen vliegt! — Het vuur immers wierd door 't voorbrengen van stoom in kracht omgezet en zoo ge verneemt dat op den « Jan Breydel » en de andere turbinebooten het stoomtuig 12.000 paarden kracht ontwikkelt, dan zult ge ook begrijpen dat het mogelijk is die ontzaglijke massa van 't schip met duizelingwekkende snelheid dor 't water heen te stuwen.

Maar ge verstaat niet goed hoe de stoom het schip vooruit brengt? Luistert : van het stoomtuig uit en naar de achterzijde van 't schip loopen drie machtige ijzeren boomen die onder den invloed der turbines een snel draaiende beweging kunnen aannemen. (De turbines bestaan uit een groote hoeveelheid bijeengezette koperen blaadjes die onder 't duwen van den stoom met groote snelheid rondschiiven). De drie einden der boomen komen dus uit op de achterzijde van 't vaartuig onder water, en buitenscheeps maken ze de assen uit waar de schroefbladen zijn aangepast. Het scheepsschroef waarvan hier spraak is, herinnert, wat den vorm betreft, aan een molenaar waarrond de molenkruisen zijn ingezet : het schroef is natuurlijk veel kleiner en is overigens uit brons of staal gemaakt. Daar nu de drie of vier schroefvleugelen of bladen in een schuin plan rond hun as staan, duwen ze gansch het schip vooruit wanneer de boom of as begint te draaien en dat derhalve de bladen onder en door 't water met schuime drukking snijden.

Welnu, onze drie turbinebooten hebben elk 3 schroeven : ieder schroef is nagenoeg 2 meter hoog en breed en heeft 3 bladen. Beginnen nu de schroeven te draaien, dan stelt het schip zich in beweging en zal zijn gang verhaasten naarmate zij sneller het water doorkerven. Wanneer de 3 schroeven tegelijk een snelheid bereiken van 450 wentelingen in de minuut (7 1/2 toeren in een sekonde) dan loopt het schip zijn 24 mijlen ter uur (zeemijl : 1852 meter).

Ernest de Spot
Onder-aalmoezenier ter zee.
(Wordt voortgezet.)

Raden voor Arbeidsgeschillen.

De Kamerheeren hebben over eenige dagen in 't wetsontwerp over raden voor arbeidsgeschillen gekegeld. Zij hebben van genoemd ontwerp zoo veel afgebroken, dat er maar weinig méer van overblijft.

't Is vooral op de artikelen die de tusschenkomst van derde personen verbieden ten voordeele van de partijen die van geen verzoening willen weten, dat ze 't gemunt hadden.

We kunnen aanveerden dat het wetsontwerp in zekere gevallen te streng is. Maar alles in eens afbreken, 't is wat kras.

We vatten 't geheel anders op.

Volgens 't wetsontwerp worden verzoening- en scheidsraden ingesteld om de geschillen te voorkomen en te vereffenen. Opperbest : van alle zijden wordt naar zulke raden gevraagd. Maar die raden moeten toch zekere macht hebben. Als werklieden of bazen zich naar die raden niet willen schikken, de wet zou eenvoudiglijk zeggen : Vecht het geschil effen onder malkander. We kunnen u noch boeten noch in 't gevang steken; doch wilt gij u naar de bemiddeling niet voegen, we verbieden aan de personen die buiten 't geschil staan u ter hulpe te komen.

Zulks is redelijk. De verzoening- en scheidsraden zouden anders bijna nutteloos zijn.

En 't is nu juist omdat de wet de tusschenkomst zou verbieden van vreemde personen, dat de Kamerheeren heel de wet omverwerpen!

Meent nu toch niet dat het wetsvoorstel daarmee ingetrokken is. 't Is enkel in de afdeelingen der Kamers, dat de Kamerheeren er zijn op losgegaan. We blijven in de hoop dat de minister zijn voorstel zal staande houden met zijn voornameste schikkingen. Zeker is dat er veel aan te verbeteren valt. 't Is daarom dat we 't wetsvoorstel wat uitpluizen, en aantoonen hetgene we alhier aldaar kwalijk vinden.

* * *

Nu gaan we voort.

Artikel 19 geeft ook grepe tot beknibbelingen.

De raad onderzocht en aanhoort de bazen en de afgeveerdigden der werklieden. Vooreer de uitsprake onderteekend worde, mogen de afgeveerdigden een referendum vragen bij hunne werkbroeders. Er is daar gevaar bij. De socialisten zijn gewoonlijk breekspel. Wat de christene vereeniging doet, is altijd slecht voor de socialisten. Dat referendum, of raadpleging der werklieden zou aan de socialisten gelegenheid geven om stokken in de wielen te steken en alle overeenkomst te beletten. Dat de raad dan eenvoudiglijk zijn zaken schikke met de vereenigen! De afgeveerdigden der christene vereeniging handelen gewoonlijk heel ernstig en overeenkomstig met de vereenigen. Die officiele raadpleging der werklieden kan wel gemist worden.

* * *

Artikel 21 spreekt over den scheidraad. Lukt de verzoeningsraad niet in zijn pogingen, dan mogen werklieden en bazen hun geschil voor eenen scheidraad brengen, die beslissend zou optreden.

Maar! Er is een maar bij. Is er uitsluiting, moet

de uitsluiting ingetrokken worden; is er staking, dan moeten de werklieden eerst het werk hernemen; de uitspraak van den scheidraad komt achterna.

Een christene vakvereeniging zal daar niet gemakkelijk meê instemmen. De werkerneming is het opgeven van het geschil; en de wantrouwigheid der werklieden is zoo groot dat ze in zulk geval naar 't werk niet zouden gaan. Die wantrouwigheid is gegrond : de werkman is benauwd van wettelijke uitspraken en tusschenkomst, omdat, jammer genoeg, strijdende werklieden door gaans ongelijk halen bij hoogerhand. Een strijdende werkman wordt toch meest altijd als een plichtige aanzien; en de werklieden weten dat.

Wetgevers, laat die bepaling over de werkerneming uit de wet.

* * *

Bij artikel 30 zou ik een woordje willen bijgezet zien.

't Staat daarin dat de rechtters oordeelen, onder andere, volgens den loon en den arbeidsduur, in zwang zijnde in gelijkaardige nijverheid, volgens de bekwaamheid der werklieden, enz. Met andere woorden : is 't zoogenomen een geschil voor eene weverij, dan zullen de rechtters onderzoeken of in andere weverijen hogere loon betaald wordt, de werktijd korter is, enz. Alles goed en wel.

Maar de raad zou den bloei der nijverheid mogen in acht nemen. Veronderstelt dat de weverijen van eene en zelfde streek daaromtrent gelijken loon betalen, kan 't niet gebeuren dat de werklieden met recht en reden wat meer vragen? Zijn de levensbehoefden kostelijker en is de nijverheid bloeiend, kunnen de werklieden uit de bloeiende weverij geen billijke vraag stellen voor loonsverhoog? — Daarom moet de bloei der nijverheid in aanmerking komen, en dat moet gedrukt staan in de wet.

* * *

Luidens artikel 42 zou 't aan de openbare besturen verboden zijn onderstand te verleenen aan de partijen. Zoo kan in veel gevallen geen hulp verleend aan slachtoffers van uitsluiting of stakers. 't Is klaar dat een openbaar bestuur geen partij mag kiezen in arbeidsgeschillen. Doch mogen de behoeftige kinderen van uitgesloten of stakende werklieden door een gemeentebestuur niet ondersteund worden? Dat een gemeentebestuur geen toelagen stemme voor uitgesloten of stakers, 't is maar redelijk. Toch zou mogen onderstand verleend zijn aan dezen die onrechtstreeks slachtoffer zijn van een arbeidsgeschil. Daarvan moet de wet rekening houden.

Nog iets dat men geerne vergeet en dat niet zou mogen vergeten zijn.

De wet moet uitdrukkelijk zijn aangaande het taalgebruik. In de vlaamsche gewesten moeten al de rechtters 't vlaamsch machtig zijn en vlaamsch spreken in tegenwoordigheid der werklieden.

Wij hebben een scheidraad geweten die een werkman tot zijn vergaderingen uitnodigde. Die werkman, ambtelijk aangesteld om inlichtingen te geven aan de heeren, kon enkel Vlaamsch. Hij kende de zaken goed, en gaf inlichtingen zoo veel ze 't begeerden. De heeren stelden de vragen in 't vlaamsch, en beraadslaagden in 't fransch. Dat de Vlaamingen alzoo handelen met eenen wale, al de Waalsche haantjes zouden het uitkruaaien over 't land.

Als de verzoening- en scheidsraden ambtelijk zullen ingesteld zijn, mogen zulke dingen niet meer gebeuren.

In de Kamers.

Prachtige redevoering van Minister Poulet.

Woensdag sprak minister Poulet eene prachtige redevoering uit in de bespreking van zijn schoolwetsontwerp.

Hieronder drukken wij deze redevoering geerne over :

De heer Poulet, minister van wetenschappen en kunsten. — Thans onderzoek ik de derde tegenwerping, dat is de beschuldiging uitgebracht tegen het ontwerp, als zou het de toelagen verhoogen voor een onderwijs dat haat en tweedracht zaait, dat kiemen van onherstelbare verdeeldheid onder de burgers zou zaaien.

Die bevestiging is feitelijk volstrekt onnauwkeurig. Ik weet wat er omgaat.

Door mijne schoolopzieners wordt ik met nauwgezetheid, oprechtelijk ingelicht, overeenkomstig den eed welken zij hebben afgelegd.

De eendracht onder de kinderen van een zelfde vaderland is een der bijzonderste doeleinden van het onderwijs in de burgerplichten, dat op het programma voorkomt. Ziehier desbetreffend wat de verbeteringsraad voor het lager onderwijs zegt :

« Al de hoofdtoezieners zijn het er over eens, dat de onderwijzers een verheven vaderlandlievend ideaal koesteren... Door het kind te doen beseffen wat het al verschuldigd is aan zijne ouders, door het gehechtheid in te boezemen voor zijn meester, zijne medematen, het ouderlijk huis, zijne school, zijn dorp, en erkentelijk voor hen die vóór hem hebben geleefd en aan wie hij zijn welstand te danken heeft; door het kind te toonen dat zijne landgenooten gemeenschappelijke belangen hebben en elkander diensten bewijzen; door het kind lessen te doen bijwonen van geschiedenis en van aardrijkskunde, goed voorbeeld, leerrijk en beredeneerd, die hem belang doen stellen in de welvaart en in de rampen van 't vaderland en hem onze roemrijke vrijheden

leeren kennen en bewonderen... vestigen de onderwijzers de opleiding in de burgerplichten op stevige grondslagen, en vormen zij burgers, gehecht aan onze instellingen, onderworpen aan de overheid, met beredeneerde gehechtheid aan 't vorstendom, burgers die het vaderland zijn toegedaan, bewust zijn van dezès krachten, eerbied koesteren voor onze overleveringen en fier zijn op onze geschiedenis! »

Mijne opzieners verschaffen mij nauwkeurige en geregeld alle inlichtingen, overeenkomstig den eed dien zij aflegden.

Tegen dergelijke beschuldiging moet ik niet minder krachtadig opkomen als oud-ondervoorzitter van een der besturen van de groote aanneembare scholen des lands. Ik bedoel de aanneembare scholen van Leuven. De ervaring welke ik daar opdeed, laat mij toe te zeggen dat wanneer gij uwe beschuldiging hebt uitgebracht, gij de strekkingen van dat onderwijs erg hebt verdraaid. (Protestatiën links.)

Ongetwijfeld is in onze scholen de zedelijke opvoeding doordrongen van de godsdienstige begrippen; doch steeds hebben wij onze kinderen de gehechtheid aan onze grondwettelijke vrijheden ingeprent. Vooral in een klein land als het onze, is de eendracht onder al de burgers eene noodzakelijkheid. (Op verschillende banken : Zeer wel!)

De bestuurders der aanneembare scholen mogen niet de zware fout begaan, de schoollokalen te herscheppen in meetingszalen. (Onderbrekingen, links.)

Hieraan voeg ik toe, dat zeer vele ouders, die in verkiezingstijd hunne stem aan liberalen of socialisten geven, ons hunne kinderen toevertrouwen.

Zooals de heer Verhaegen het te Gent deed opmerken, worden de helft der kinderen toevertrouwd aan de vrije scholen; nu, de katholieke partij behaalt er echter bij de verkiezingen slechts een derde der stemmen. Hetzelfde gebeurt te Leuven. Dat is het beste bewijs van mijn gezegde. (Onderbrekingen links en aan de uiterste linkerzijde.)

Uit de onweerlegbare feiten waarop ik wees, blijkt dat onze eischen op het gebied van confessioneel onderwijs uitsluitend van godsdienstigen aard zijn en niet het minste verband met politiek of verkiezing hebben.

Het confessioneel onderwijs streeft er niet naar om haat en verdeeling te zaaien. Ik voeg erbij dat het ook tot dien uitslag niet leidt.

In eene studie welke ophef heeft gemaakt, heeft de heer Prins, de uitstekende professor aan de Universiteit van Brussel, destijds doen uitschijnen dat een land, levende door de eendracht der gemoederen, zich ook onder dergelijke omstandigheden ontwikkelen moest.

De tegenstand welken wij ontmoeten, komt hieruit voort, dat men zich de moeite gaf op te sporen welke de dringende gewetensreden is, die tot grondslag dient voor de eischen der Belgische katholieken.

Uit hoofde van den sterken aandrang van ons geweten verlangen wij dat dit onderwijs christelijk zij. Met deze bewijsvoering zou ik mijne rede willen sluiten.

Neen, mijne heeren, 't is geene dwingelandij. Voor den geloovige is het een licht, een opbeuring, een hoop en zelfs de niet geloovende wijsgeeren hebben het erkend wanneer zij de gedachte van de geloovigen wilden doorgronden.

Inderdaad, ziehier wat wij in het boek van Jouffroy lezen :

« Wilt gij een voorbeeld van de strekking en van de uitgebreidheid van een grooten godsdienst? Beschouwt den christelijken godsdienst. »

Ziedaar hetgeen ik een grooten godsdienst noem. Ik erken hem aan dit teeken, dat hij geene enkele vraag, welke de menschheid aanbelangt, zonder antwoord laat.

En nu dat de bewoordingen van dit aangrijpend problema zijn bepaald, zij het mij toegelaten een laatste beroep te doen op uwen geest van verdraagzaamheid.

Stelt u in onze plaats, gij die onze godsdienstige denkwijze niet deelt. Doet die poging waarvan een geschiedschrijver, een beroemd schrijver spreekt, eene poging die zulke edele genoegens verwerkt en hierin bestaat dat men in een anderenmans geweten dringt.

Stelt u in onze plaats en, onze geloofsleer kennende, erkent dat wij, met dat geloof tegenover ons geweten het recht en den plicht hebben voor onze kinderen het confessioneel onderwijs te eischen. (Zeer wel! rechts.)

Wij leggen dat onderwijs niet op aan degenen die het niet verlangen. (Links en aan de uiterste linkerzijde : Toch wel! toch wel!)

De onderwijzers zijn eigenlijk onze vertegenwoordigers, omdat de onderwijzers in de school den familiegeest voortzetten. Ook, wanneer men ons zegt dat in de school eene eerbiedige onzijdigheid moet heerschen, antwoorden wij dat wij hoofdwaarden bezitten en dat de meest eerbiedige stilzwijgendheid ons als een verraad toeschijnt. (Langdurige toejuichingen, rechts. — Spreker wordt door zijne politieke vrienden gelukgewenscht.)

ONZE BONDEN.

ARDOYE

Boerenbond. — Heden Zondag, terstond na de vespers, algemeene maandelijksche vergadering.

Dagorde : Voordracht over het bemesten der weilanden, door M. Defoort, landbouwleeraar. Daarna, prijsloting.

Wij noodigen dringend al de leden, en vooral

de jongeren uit om deze leerrijke en belangrijke voordracht te komen af luisteren.

Werkliedenbond. — Studiekring. — Daar het grootste deel der leden, tengevolge der werkstaking, vertrokken zijn naar Denain, zien wij ons verplicht onze bloeienden studiekring tijdelijk op te schorsen.

't Is immers toch te ver om elken Vrijdag achter te gaan naar Denain!

Jonge-Wacht. — Vrienden, weest bereid! Deze week ontvangt g'allen eene kaart om U uit te noodigen tot eene allerbelangrijkste vergadering.

Vooreerst hooren wij eene puike voordracht met sierlijke lichtbeelden; daarna zullen wij reeds de schikkingen nemen voor 't tooneel.

Vrienden, niemand afwezig dus!

Studiekring. — Dinsdag laatst werd de spreuk « Willen is kunnen » in ons midden opnieuw bevestigd : een lid las ons, bij zijn eerste optreden, een prachtig verslag af. Daarna hoorden wij onzen E. H. Proost zijne les van de laatste maal in 't kort samentrekken en erover eenige algemeene beschouwingen maken.

Wij vertrokken om 9 uren.

Dinsdag aanstaande kunnen wij niet bijeenkomen; dus tot Dinsdag en acht dagen!

HOOGLEDE

Pensioenkas. — De leden der gilde welke nog hunne bijdrage voor het jaar 1913 niet hebben gestort worden dringend verzocht dit zoohaast mogelijk te doen, want alles dient kant en klaar te zijn tegen 1sten December.

Ter herinnering weze gezegd : dat de gelden ontvangten worden in het lokaal der knechtenzondagschool, den eersten en derden Zondag van iedere maand.

ISEGHEM

Wijkmeesters. — Heden Vrijdagavond, te 8 uren, vergadering met belangrijke mededeelingen.

Werkliedenbond. — Er is een hoop nieuws te vertellen.

Zondag, 2 November, is er werk voor ons. 't Is kiezing voor twee bestuurleden. De leden mogen naar 't Gildhuis komen kiezen van achter de 8 uren mis tot 's middags en 's namiddags van 4 1/2 tot 6. Te zessen half, vergadering om den uitslag meê te deelen en eenige mededeelingen te doen. Lidboekje vertoonen bij de kiezing!

Naar Ardoye. — Op Allerheiligen is het één jaar geleen dat onze vrienden van Ardoye hun bond stichtten. Zaterdag, nu Allerheiligen, zullen onze mannen die weg kunnen, te 5 uren trachten te Ardoye te zijn om de feestvergadering bij te wonen.

Drankbestrijdersbond. — Vergadering op Allerheiligen, na de hoogmis.

Zanggilde. — Zondag, te 11 uren, herhaling voor de tweede en de derde partij.

Studiebond. — Maandag avond, te 7 1/2.

ROUSSELAERE

Jonge Wacht. — De Jonge Wacht beleefde Zondag laatst een heerlijken dag.

In Communie- en Hoogmis waren veel leden aanwezig om met een fiere godsdienstbelijdenis hunne feestelijkheden te beginnen.

Met 't Stadsmuziek aan 't hoofd trokken dan de Jongs Wachten, na de Hoogmis, naar de lokalen van St-Amand en O. L. Vrouwparochie in een leutige en hertelijke verbroederingsbijeenkomst.

's Avonds was 't een ware feestzitting : opperbest gelukt.

Opperbest de uitvoering van symphonie, tooneel en zang : de inrichters hadden goed gekozen en ze halen eere van hun werk.

Opperbest beviel de aanstelling van den nieuwen proost : E. H. Dumortier door den Z. E. Heer Deken Desaegher.

Opperbest de opwekkende woorden van den Z. E. H. Deken, voor den nieuwen Proost en den koenen vlaamschen strijder Eerw. Pater Devos, capucin.

Opperbest de prachtige prijsloting die 't feestje sloot.

Die er waren hebben er veel leute en deugd opgedaan en de vereerende tegenwoordigheid van Burgemeester J. Mahieu, volksvertegenwoordiger Dr Delbeke, schepen J. Vandenberghe en veel priesters, bewees genoeg het vertrouwen dat zij stellen in het bestuur en de veelbelovende krachten onzer Katholieke Jonge Wacht! Heil aan U.

In de Gilde. — 't Was metterdaad een zedag voor de Gilde op Zondag laatst.

't Volk vervulde de zale onder en boven en 't dreunde zoo machtig als de Z. E. H. Deken binnenkwam met den nieuwen Proost E. H. Destrooper, den E. H. Bittremieux, den E. H. Superior, de volksvertegenwoordigers Gillès de Pelichy en Dr Delbeke, Burgemeester Mahieu en verscheidene bestuurleden der Gilde.

De Z. E. H. Deken stelde dan den nieuwen Proost aan in naam van Z. D. H. den Bisschop en bedankte den E. H. Bittremieux voor al de krachten, die hij aan dat groot gildewerk besteed had gedurende 11 jaren lang.

P. Staessens verwelkomde den E. H. Destrooper en sprak den welverdienden lof uit van hunnen Proost E. H. Bittremieux. — Deze herinnerde ook aan al het werk en het goed dat zij reeds in de Gilde bewrocht hadden, en wenschte hun immer meer toenemenden bloei onder de leiding van den nieuwen Proost. Die bloei hangt af aan uwe medewerking, zei E. H. Destrooper. De leden zijn de Gilde en zij moeten medewerken : hun recht doen handhaven, hun plicht on-

derhouden en aldus door ontwikkeling en vereeniging hun stand hooger brengen.

Isidore Degreve leerde nog hoe noodig het is met den priester meê te werken om den christenen geest in de werkers vereenigingen te behouden, en wees ook op de sterkte en de belangrĳheid van de Rousselaersche christene vereeniging: 't Was een ware zegedag!

Jongelingenkring. — Op Zondag 2 November gaat de Jongelingenkring met 't muziek aan 't hoofd in stoet naar de hoogmis op St-Michel om er te bidden voor de afgestorvene leden. De leden van muziek, tooneel en congregatie vergaderen in 't lokaal ten 9 1/2 stipt. Na de hoogmis: serenade bij den E. H. Bestuurder, dan bij den Heer Burgemeester en bij den Heer Voorzitter.

— 't Tooneelconcert is vastgesteld op Zondag 9 November en op Zondag 16 November. — Opvoering van 't boeiend drama: « Het Ontstolen Kind ». Zaal open telkens te 4 uren; gordijn, te 4 1/2 uren zeer stipt.

WEVELGHEM

Katholieke Volksbond. — Zang- en Tooneelafdeeling: Immer meer! — Zullen we aan de waarheid te kort doen, zoo we zeggen dat het avondfeest Zondag laatst door de mannen van den Volksbond gegeven, een waar succes is geweest? Voorzeker neen! De honderden toeschouwers die de ruime zaal van den heer burgemeester vulden, zullen dit allen heel gaarne getuigen... Het orkest, zoo liefdevol eendrachtig samenhoudend, opende met een drietal fijn uitgevoerde stukken. Daarna kwamen de vrienden Alb. Demasure en R. Deleu zingend en declameerend een beeld schetsen van de bondswerking en een voorbeeld geven van flinkheid: zij waren immers... twee patente jongens. Nu speelde het heerlijke drama « Twee Wegen », dat het publiek tot in het diepste van 't hart roerde. De droevige kwaal van het drankmisbruik werd naar waarheid afgeschilderd, waarheid die zooveel te helderder uitkwam door het voorbeeld van welstand en treffelijkheid door een matig plichtbewust leven verkregen. « De gestolen gans », een kunstige moeilijke en toch heel goed gezongene tweezang, een paar oprecht fijn uitgevoerde en knap voorgedragene kluchtlieders, en het alles overspannende meesterlijk uitgevoerde kluchtspel « Eilaas! » kwamen nu ontspanning en recht hartelijke leute brengen. En zoo verliep het avondfeest, met volle muziek, en tot de algemeene tevredenheid van al de toeschouwers.

Eén ding zoudens van het concert willen zien overblijven: namelijk de overtuiging bij allen, dat de werking van den Volksbond oprecht deugddoende, oprecht zegenrijk is. Inderdaad! moet niet iedereen die 't feest bijwoonde erkennen dat al de mannen die daar Zondag optraden, reeds oneindig veel verschillen van al degenen, die nievers in zijnde, zich maar laten gaan, in kommerloos, eenvoudig weg en dikwijls zeer laag genieten?... Daarom dan: dat alle werklĳden zich heel dicht bijeenscharen in den schoot van den Volksbond, en eensgezind werken aan hunne eigene verbetering zoowel als aan de verheffing van hunnen stand! En dat de geheele bevolking voor 't goed ondersteun!... Dit laatste gebeurt reeds meer en meer. Met dankbare vreugde immers mochten we Zondag vaststellen dat de hoogere wereldlijke en geestelijke overheid, tot algemeene voldoening er aan gehouden had, een blijk van genegenheid voor de werking te geven.

Moge de Volksbond dus groeien en bloeien. **Nijverheidsschool.** — Morgen Maandagavond, 3^e dezer, te 7 uren 1/4, groote algemeene bijeenkomst voor allen die de lessen der nijverheidsschool verleden jaar gevolgd hebben en voor allen die ze dit jaar wenschen te volgen. Alle jonge lieden, die over een ernstig lager onderwijs beschikken, moeten dit onderwijs door nog wat hogere opleiding volledig en volmaken. Daarom dienen ze talrijk op te komen!

Eerst geven we Maandag een algemeen overzicht der school, dit is der lessen en schikkingen; daarna een bijzonder, zeer uitgebreid overzicht over den leergang in vlasnijverheid. Van dan af aan, zal elkeen in zijn jaar, elkeen aan zijnen kant, goed vooruit kunnen. Deze week echter, om niet te veel ineens te overlasten, zullen we maar Zaterdag en Zondag lessen hebben. Zaterdag, te 7 uren 1/4, les in vlashandel voor 't eerste jaar; Zondag morgen, te 8 uren zeer stipt, les in vlashandel voor het tweede jaar... En nu met moed vooruit. God zegene onzen eerlijken arbeid!

Bemerking. — De leden der retraitantenafdeeling dienden alleszins hunne retraitantenvergadering bij te wonen, nu morgen Maandag.

Studiebond. — Vergadering te 7 uren 1/2 zeer stipt.

DE NIEUWSJES

van « KJKUIT »
BELGIE

Het Beiersch koffijhuis Kullenbach, op de Tentoonstelling te Gent werd, Dinsdag nacht, gansch door eenen hevigen brand vernield, het aanpalende paviljoen van Vooruit, gedeeltelijk. De schade is zeer aanzienlijk. De oorzaak der brandramp onbekend.

— Gedurende het verloop schooljaar 1912-1913 volgden 1746 vreemdelingen de lessen in de hogescholen van Gent en Luik; het gezamenlijk getal studenten der beide universiteiten was 4049.

— M. Albert Valcke, advocaat te Veurne, is lid der Bestendige Afvaardiging van West-Vlaanderen gekozen in vervanging van zaliger advocaat Van Hee.

— Tusschen Brabant en Soret heeft de tram 4 kachtels vermorzeld; ze waren hun stal ontvlucht.

— Te Aalst staat een perelaar in bloei.

— Vier zakkenrollers werden, Zondag avond, te Antwerpen

in den omtrek der statie aangehouden. Drij hunner zijn Duitschers, woonachtig te Brussel.

— Beschonken kermisvierders hebben gevochten te Gent; een hunner is doodgesteken, een ander erg gekwetst. Twee gebroeders zijn aangehouden.

— Een blauwersauto werd bij Aulnois stil gelegd door fransche douanen en aangesleggen. Drij aanboudingen werden gedaan. De auto geladen met 640 kilo tabak, kwam uit België en moest stilhouden, omdat de douaniers de baan afgespannen hadden met stekkersdraad en versperd met eggen.

— Een vuurschot werd gelost te Wyneghem op den auto waarmede de burgemeester, M. H. Meus, naar huis reed. Niemand werd getroffen. De kerel die geschoten had, werd aangehouden, op het oogenblik dat hij zijn geweer herlaadde.

— M. Camiel Leroy, burgemeester te King, Henegouwe, is aldaar bij ongeluk 's avonds vermoord in de vaart. Hij was geboortig van 't jaar 1845 en rentenier.

— De meubels van prinses Louise, oudste dochter van Leopold II, worden openbaar verkocht te Parijs.

— Een veertienjarige koelwachter, Henri Vanherpe, werd te Boukel St-Blasius door een rund eene hoornsteek in den buik toegebracht en is er van dood.

— De vrouw van eenen douanier heeft zich, te Selzate, in eenen aanval van zinneloosheid te keel afgesneden.

— De oudste vrouw van België, Miederke Diddens, van Duffel, die den 8 October laatstleden haar 109e jaar ingetreden was, is Woensdag namiddag te Duffel overleden.

DUITSCHLAND

De fransche luchtvlieger Pégoud heeft Zondag voor de tweede en laatste maal zijne stoute oefeningen gedaan. Van af 3 uren 44 minuten vloog hij op en bleef 25 minuten in den luchtvaart. Hij steeg eene tweede maal op om 4 uren 26 minuten. In den loop van dezen vlucht draaide hij zich elf maal om en vloog met het hoofd naar onder en de wielen van zijn vliegtuig naar boven gekeerd. Eene groote massa volk juichte de stoutmoedige vlieger toe. Op de twee dagen verdiende Pégoud hier 80,000 frank. Nu trekt hij naar Dresden waar hij op 30 en 31 zijne perten zal spelen.

FRANKRIJK

Te Codelive was in een mijn op 300 meters diepte een ploeg werklĳden aan den arbeid, toen het gewelf der gaanderij instortte. Drie mijnwerkers werden bedolven en dood opgehaald.

— Zekere Canal, wachmeester der schutterij, die te Reims proefnemingen deed met een vliegtuig, viel van 100 meters hoog en was op den slag dood.

— M. Paschol-Quesnel, ouderdomsdeken der meiers in Frankrijk, is overleden te Tessancours, oud zijnde 91 jaar.

— Jean Ceremont, werktuigmaker te Roubaix, werd Woensdag namiddag, aldaar in de Lannoystraat, verrast door een tram en in tweeen gereden.

— De fabriek Deborin en Cie, te Hem, gehucht Citadelle, is de prooi der vlammen geworden, Woensdag avond; 600,000 frank schade.

ENGELAND

In het staketsel der Theems heeft de stoomer « Hogarch » een zeiler in twee gevangen, waarop zich 13 boyscouts bevonden, waarvan er vier verdronken zijn.

CHINA

Wanordelijkheidden zijn uitgeborsten in de versterkte plaats van Soelding waar de chineseche overheden verblijven.

Twee gouverneur Urumtchi werd om het leven gebracht, alsook twee generaals, vier officiers en 20 soldaten.

De gouvernementspartij behaalde nochtans de bovenhand.

In memoriam.

PASTOOR V. COORNAERT

Dit jaar zal de doodsklok van Allerzielendag te Dottenijs, een ongewonen klaagtoon door de met rouw bespannen beuken van het mistig hemelgewelf uitzenden; en nog onder den schrik van den slag die hen trof, zullen dan de geloovige in stillen weemoed, met de weenende boomen en de angstig zwijgende bleeke velden treuren en bidden. Want hij die, enkele dagen geleden, nog zondaars ontlosste, zielen sterkte en trooste, lijken ter eeuwige verrijzenis aan de aarde touvertrouwe, en voor de overledenen bad, hij zelf is nu ook het rijk binnengevaren der geloovige afgestorvenen, die met Allerheiligen en Allerzielendag, in afwisselende kleuren van vreugde en rouw, in beurtzangen van hoop en vrees, zoo roerend en vervoerend herinnerd worden door onze kommervolle Moeder de H. Kerk.

In hartbrekende tegenstelling met de vreugde die, over weinige weken, jubelend borst uit de steenen der nieuwingewijde kerk, zullen diezelfde beuken dezen eersten Allerzielendag met bijzonder klagende droefheid bezingen.

Nog zijn de gemoederen geschokt door den donderslag van dat schielĳk overlijden; en het hart, te diep ontroerd, grijpt vruchteloos naar woorden om de verdiensten van pastor Coornaert naar waarde te huldigen.

Pogen wij niet met woord en pennetrekken den wijduitstroomenden rijkdom te omlijnen van zijn scherpen geest tot machtigen wasdom bedegen door persoonlijke werkzaamheid in 't college te Kortrijk, in 't Seminarie en aan Leuven's Hoogeschool, en later zijn leven lang voort groeiend en vruchten afwerpend, te Brugge, waar hij aan 't Groot Seminarie doceerde, zoowel als te Pervyse en Dottenijs, waar hij als waakzame herder, de kudde der geloovigen hoedde.

Zoo wij met onze bewondering de hoogte meten der geestesontwikkeling en zielegrootheid bereikt door dat gering burgerskind van Kortrijk, dat geboren in het « winkelke van Overleie »—zijn onzachte moeder moest helpen, en menigen cliënt groene saijet voor blauw opvees, (daar het geen kleuren kon onderscheiden), dan komt bij ons dit woord te binnen: « Exaltavit humiles: Geringen heeft God verheven. » — Ja, bij zulk wonderbaar verschijnsel, gelooven wij gewillig dat Victor Coornaert een dier voorbeschikte wezens was, door de Voorzienigheid uit het stof der geringheid opgetrokken tot een marmeren zuil der H. Kerk.

Rond het gapende graf, bij het nog warme lijk, werden onder tranende oogen, uit snikkende kelen, zijn deugden en werken met weenende vormtrekken geroemd.

Zijn eenvoudige gespraakzaamheid, die dat gulden hart toegankelijk maakte voor groot en klein, rijk en arm;

— zijn vaderlijke goedheid die niets weigeren kon en die, verheven op het voetstuk zijner geleerdheid en hogere betrekkingen — lijk een fontein die hoog wordt opgetrokken om des te wijder te kunnen haar waterstralen uitzenden — zoo breed uitstroomde in wijzen raad, milden onderstand en allerlei ongekende diensten,

— zijn schranderen geest waarmede hij 't kaf van 't koor onderscheidde en het kamp afbakende der strijders voor en tegen het Kruis;

— zijn onvermoeide zieleniever die, als een tooverroede, maatschappelijke werken: Werkliedenkring, Onderlingen Bijstand, Pensioenkas, vol jeudig leven deed opruijen; zijn kunstiever die « Koninklijke Fanfaren » en « Koninklijken » luister hielp verwerven, en zijn al te kort doch mild besteed priesterleven bekrond heeft met het bouwen van een luisterrijken tempel, een echt kunststuk dat door de eeuwen heen den naam van pastor Coornaert hoog en luid in de wolken zal verkonden.

Ongetwijfeld heeft die zieleniever, die hem zooveel uren ontstool van zijn velverdiende rust, ook zijn verdienstvol leven van menig jaar verkort. Ook was zijn hart te gevoelig om niet geschokt te zijn bij de aanvallen der godsdienstvijanden die hij, zonder wrok noch persoonlijk haat, met woord en pen poogde te overhalen tot geloof en waarheid. Doch in de verholenheden van dat hart verkropte hij het leed dat hij, achter een steeds glimlachend gelaat en een helder-open blik zorgvuldig verborg. Zoo broeide hij daar de kwaal, die hem, als een rukwind, moest meêvoeren.

Geen schatten goud laat hij na, hij die in armoede leefde en meer had voor anderen dan voor zich zelf. De mildste schatten zijner rijke ziel en zijner jeugdige lichaamskrachten heeft hij, ten bate van zijn volk, aan hoogten kroos vastgelegd in het werk van zijn 13 jarig verblijf te Dottenijs.

Zijn testament is een uitspatting dier zielenliefe, die de machtige drijfveer was zijner daden, een vaarwel aan zijn parochianen die hij zonder onderscheid steeds bemind heeft; de wensch van een stervende vader, die van aan de overzijde van het graf met zijn kommervolle liefde bij zijn kinderen blijft en hun geluk betracht; de nederige bede om vergiffenis waar hij, onwillens (want hij kende geen vijanden) zou kunnen gekwetst of ontsticht hebben; een dankwoord aan al zijne medewerkers in den wijngaard des Heeren; en eindelijk het eenvoudig afbedelen van een gebed in vergelding van al het goed dat hij hier stichtte.

Wij allen die hem beminden in zijn leven en nog bewonderen na zijn dood, weigeren wij die geringe almoes niet aan den edelhartigen priester die, offerend op het altaar der zelfverloochening, zijn sterfbed zelf den steun en troost moest derven der laatste Sacramenten, waarmede hij het sterven van zoo menig geloovige verzacht had en ter roemvolle opstanding verzekerde.

STAD ISEGHEM.

Cinema Gildenhuis. — Op Allerheiligen, 's avonds, te 7 1/2, prachtige vertooning.

Er zal ook gezorgd worden om een bijzonder program te hebben tegen toekomstige week.

Jonge Wacht. — Maandagavond, te 7 uren, vergadering in het lokaal. Kiezing van 5 nieuwe bestuurleden.

Boerenbond. — Op Allerheiligen, morgen, te 4 uren, algemeene vergadering met voordracht. De leden worden verzocht alleszins naar de vergadering te komen om de schoolwet-petitie te teekenen.

Bond der Retraitanten. — We hadden Zondag weerom een schoone vergadering en wel een dubbele, eerst in de kerk en daarna in 't Gildenhuis. We zien met groote voldoening de oude leden stillekens aan terugkeeren. Nu 't is de moeite weerd ook naar onze vergadering te komen.

Concert der Jongelingen-Congregatie. — Maandag laatst gaf onze knappe Tooneelgilde haar eerste tooneelfeest van het seizoen.

Het drama: « Bartel Turaser » is voorzeker een der stevigst ineengezette moderne stukken. Hoe somber was de zielestrĳd van Bartel, wankelend tusschen plichtvervul en eigen redding, tusschen rechtvaardigheid en omkoopelij: Wanneer ik mezelf recht doe, doe ik de anderen onrecht?...

Grootvader Herman, verflauwd door ontbering, verbijsterd door lijden, zet zijn zoon aan den meeneed te volvoeren, om zóó het gezin uit prameden nood te redden. En tusschen al dit zelfbedrog klinkt vast en onbewust de heldere stem van Bartje, het onschuldig kind dat niets vermoedt.

Doch nu is valsche eed voltrokken. Kloppel, de meesterknecht is vrij! Woest is de wraakzucht der teleurgestelde fabriekwerkers...

Maar God raakt het hart van den onbezonnen Turaser.

Om zijn kind gelukkig te maken liet hij zich omkopen; en dit kind wordt hem ontrukkt door den dood! Berouw volgt op de beproeving; zoo laag als Turaser was voor de beproeving, zoo edelmoedig is hij nu in het herstellen zijner misdaad.

Al die ingewikkelde gemoedstoestanden werden prachtig door de spelers vertolkt. De hoofdrollen zoowel als de nevenstaande werden onberispelijk vervuld, en de indruk was wel die van een « flink gebouwd stuk met gespierde taal en wild sombere gloed. »

Na de geestesinspanning door zulk een drama geveerd, kon het niet anders of het blijspel moest licht verstaanbaar, luimig en pertig zijn. En zoo was het. Wat een avontuur met dien Tamboer-Major op de inspectie en zijn kozijn Platbroek met zijn zonderlinge influenza!

De opening van het seizoen was dus voortref-

felijk en laat ons nog veel goed verhoppen. Met voldoening zullen we nog terugkeeren.

Aller heiligen.

De jaren liggen zoo dichte bijeen. Is dat nu weerom een jaar geleden dat we den hoogdag vierden van Allerheiligen. Ook ieder hoogdag heeft zijn eigen toon, zijn eigen kleur. Zoo ook Allerheiligen want naarmate de dag vervordert en de hemel door zijn November lucht verduistert verandert er ook iets in het hert van de menschen, geen vreugde meer op het gelaat. Waarom? De vreugdeklok onzer kerk luidt geen triomf meer, maar is veranderd, de groote zware klokken luiden over dood en roepen de menschen ter kerke, en hoe vele lieden van binnen en buiten stad stroomen er niet naartoe, om voor hun vader of moeder, broeder of zuster of vrienden een gebed tot God en zijne Heiligen te sturen, een gebed ter zielaafenis van dierbare afgestorvenen. Na de kerkelijke diensten trekken de menschen stil en treurig langzaam naar het kerkhof, om daar ook een vurig gebed te lezen bij een bekend graf.

Hoe schoon is de doodenakker niet versierd met bloemen en licht. En in en tusschen een schare volk; een man en rond hem talrijke kleine kinderen, dichtbij het graf van zijn al te vroeg ontrukte moeder, dan eene moeder ook met hare kleine kinderen naar het graf van hun vader, en het kleinste, een 3jarig meisje legt op het graf van vader of moeder een klein bloemtuitje neder; knielen ze alle en sturen samen een schoon gebed tot God. En wijl de laatste blaren vallen, geruischloos aan zwijgend de kerkhofbezoekers huiswaarts en de dooden herleven een avond langs straat en wegenhuis, met al de dierbaarste herinneringen. Van jaar tot jaar neemt het kerkhof bezoek toe, rijk en arm, groot en klein gaan er naar toe tot laat in de avond.

Wat heeft de Kerk, die onze moeder heet, toch waarlijk liefde voor haar kinderen! Allerzielendag en Allerheiligen; hoe schoon, hoe heerlijk die kerkdienst, en de diepe betekenis van die dagen. Wij, geloovigen, herleven in die dagen, 't is bijeenieder een opwelling van geloof, waaraan ook zij niet ontsnappen die ongeloofig in schijn en dood, ook knielen en bidden op een graf... en ook een genade te meer ontvangen.

Zou er toch een God bestaan?

E. V.

Ter gelegenheid van Allerheiligen worden de ouders vriendelijk verzocht goed op hunne kinderen te letten dat zij op het kerkhof geene graven of bloemen betrappelen of beschadigen, of geene andere schade aanrichten. Het kerkhof zal om 7 uren gesloten worden.

— **VRIEND,** zijt gij neurastenie? zijt gij moedeloos? geloof toch dat **THEOBROMA** u zal genezen en beproef eene enkele flesch.

Depot te Isegheem bij de HH. Rodenbach en Verhamme.

Assisenhof van West-Vlaanderen. DE MOORD TE ISEGHEM

Donderdagnamiddag werden de heeren gezworenen vier vragen gesteld:

1. Is Linclau plichtig van moord op juffrouw Angillis.

2. Heeft hij de misdaad gepleegd met voorbedachten raad.

3. Is het gebleken dat Linclau de misdaad pleegde om eene diefte te vergemakkelijken.

4. Is het gebleken dat de misdaad begaan werd om knevelarij te vergemakkelijken.

Om 4 uren 20 minuten gaan de heeren gezworenen in beraadslaging.

Na 1/2 uur beraadslaging keeren de heeren gezworenen in de zaal terug met de volgende antwoorden:

Op de eerste vraag: JA.

Op de tweede vraag: NEEN.

Op de derde vraag: JA.

Op de vierde vraag: JA.

Op de vraag van den heer voorzitter of de betichte nog iets te zeggen heeft, antwoordt Linclau, dat hij niets weet van het ongeluk.

Om 5 uren verwijderd het hof zich om te beraadslagen.

Na 10 minuten keert het hof terug en spreekt de volgende straf uit.

Linclau wordt tot de

DOODSTRAF

veroordeeld. Hij aanhoort het vonnis met de meeste onverschilligheid, wijl in het publiek een gemompel van goedkeuring opgaat dat weldra onderdrukt wordt.

De heer voorzitter verklaart de vierde zitting van het Hof gesloten.

Buiten het Assisenhof verdringen zich minstens 1000 personen die luidruchtig de uitspraak bespreken.

Schipvaart van Isegheem.

BINNENGEVAREN.

Agrandissement, met kolen voor de gebroeders Eug. en Albert Verstraete. — **Drie Gebroeders,** met bloem voor H. Pattyn, C. Vandemooriele en wed. Dejonghe. — **Elixir d'Anvers,** met beurtgoed voor verscheidene.

In den omtrek.

BISSEGHEM. — Dinsdagnoen is brand ontstaan op den zolder der herberg « De nieuwe

ALLERZIELEN.

De klokken luiden 't Zieloctave,
en beelden met hun biddend brons
voor al, die dood zijn en begraven
om een gebed, een Vader ons.

We wekken wezens weer en namen,
we roepen op in onze geest
de duurbren — al, die met ons samen
eens leefden — en nu zijn geweest.

Vandaag ontwaakt in ons gepeinzen
weer de oude rouw en de oude smart;
De Dooden één voor één verrijzen
ze staan verzezen in ons hart!

Daar is geen dood! geen dood, geen sterven,
alleen een stap, een laatste stap
een overgang naar betere erve,
een stap van huur — naar eigenschap.

Alleen een dorpel naar den tempel,
een deur naar Gods verlichte zaal....

De dood is niet... Het is een drempel,
en de aarde is maar een voorportaal!

Wie weent er? Ei niet als een heiden
geweend, die hart noch hope heeft!
Gij duurbren, gij, die zijt verscheiden,
wij weten, dat ge stierft — en leeft.

A. J.

HET GEBED VOOR DE OVERLEDENEN.

« De kerk is één; Christus is haar hoofd; hare leden die afsterven, worden niet van haar gescheiden; zij maken nog deel van de Kerk uit. De liefdeband houdt allen vereenigd: de heiligen in den hemel, de zielen die in het vagevuur boeten en de christenen die op aarde strijden. Die overgrote maatschappij, welke zegenpralende Kerk, lijdende Kerk en strijdende Kerk wordt geheeten, is één zelfde Kerk. »

Deze woorden ontleen ik aan het prachtig boek van Hoogerwaard Dom Cabrol: « La prière pour les morts »; zij zijn de samenvatting van de verhevene leer van den H. Paulus, en de troostelijke gedachte die in onze christelijke geloofsovertuiging op het feest van heden werktuigelijk naar voren treedt. Vandaag voelen we zoo wel de band die ons vereenigt met hen die ons zijn voorgedaan en van uit de glorie der gelukzaligheid vol broederliefde op ons neerzien of van uit de plaats van lijden en weenen ons smeeken om hulp en lfenis. Het is het feest der alles omvattende christelijke broederliefde.

Ik wil dit jaar niet blijven staan bij den oorsprong en ontwikkeling van dit dubbel feest Allerheiligen en Allerzielen. Wij hebben met genoeg hier dit alles aan onze weetgierige lezers op andere jaren uiteen gezet. Ik zou ditmaal willen steunen op de hoofdgedachte der heerlijke liturgie der dooden, d. i. van de gebeden die de Kerk als een liefdevolle moeder over het graf harer beminde kinderen uitspreekt; gebeden die het richtsoer hoeven te blijven voor onze bijzondere godsvrucht.

We voelen het zoo innig op deze dagen, de

dood is voor ons niet een alles vernielende ondergang. Wij zijn niet als zij die geen hoop bezitten, zij die het niet bestaan van een ander leven met woord en schrift vooruitzetten, en zeker in het hart moeten wenschen. Voor ons is de dood een overgang tot een beter bestaan, die overtuiging houdt ons recht in de vele moeilijkheden van 't leven, en geeft ons troost bij 't sterfbed en 't graf onzer duurbaren.

De Kerk is dan ook niet de radeloze, wanhopige moeder bij de lijkbare harer kinderen. Heeft ze den mensch geheiligd bij zijne intrede in het leven, heeft ze hem geholpen en gesterkt in de wisselvalligheden van zijn aardsch bestaan — een strijd —; wanneer dan het oogenblik der rust gekomen is en de tijd der belooning is het ook de tijd voor blijdschap en vreugde.

Zoo aangrijpend is het bezoek der Roomsche Catacomben, de onderaardsche wijkplaatsen waar de vroegste Christen drie eeuwen lang voor het zwaard der Roomsche keizers moesten schuilhouden. Daar werden die honderden en duizenden dooden, gevallen onder de bloedige slagen der kerkvervolgers, met plecht- en vreugdevroetoon in hunne laatste rustplaats ondergebracht, en op hun graf schreef een geliefde hand die beteekenisvolle wensch: **Rust in vrede; Leef in vrede; Leef met Christus; Leef ten eeuwig dage.**

In het geschiedenisboek der Kerk werd den sterfdag aangegeekend met het diepzinnige woord « Dies natalis » d. i. geboortedag n. l. tot een beter, het ware leven.

Die grondgedachte is bijgebleven, is de hoofdtoneel van de liturgie van Allerzielendag, en van de gansche liturgie der overledenen. Weliswaar kan vrees en ontzetting voor het strenge oordeelsrecht even doorstralen, weliswaar kan de afgestorvene als met angstvol smeeken door den mond der Kerk tot ons roepen, als in de heerlijke treurzang « Dies irae dies illa ». Maar daar gelaten dat meest al de gebeden van dezen aard uit latere tijden dagteekenen, dit vreezen en smeeken is niet hopeloos, en zoo opbeurend klinkt het gebed zoo juist na de ontzettende beschrijving van het laatste gerecht « Herdenk dan toch barmhartige Jesus, dat Ge om mijnentwil zijt mensch geworden, dat Gij als Goede herder, mij vol vermoenis hebt opgezocht wanneer ik op het dwaalspoor der zonde dolende was; dat Ge voor mij geleden hebt en gestorven zijt. De Zondares hebt Ge vergeffenis geschonken; den laat-berouwenden moordenaar in genade ontvangen; mij ook hebt Ge op uwe oneindige barmhartigheid doen hopen! »

Ik mag niet alles overschrijven, alles is even schoon in die dooden liturgie, ingezet met een juichend Exultabunt: Mijn lichaam dat de vernedering van het graf zal zien, zal ook ten laatste dage herleven en van vreugde opspringen; vreugdegevoel dat immer, immer stijgt tot het alles overstemmende « In paradisum » waar het gansche hemelsch heir als jubelend den afgestorvene te gemoet treedt en verwelkomt.

Hoe ver zijn wij, zijn ook de beste christenen van die gedachten der Kerk afgedwaald en aan hare gevoelens verveemd! Getuige daarvan onze graven, ja zelfs de kerkversieringen bij lijdendiensten en begrafenissen. Doodshoofden,

zandloopers en tranen, wat heeft men al niet ontleend aan de koude doodenvereering van oud en nieuwerwetsch heidendom!

En nochtans we moeten den stroom op. In onze dagen van algeheele katholieke herleving moeten we ook de liturgie der overledenen leeren kennen en begrijpen.

Het middel?

Het ligt voor de hand, daarover juist wou ik u spreken. Zoo even verscheen een handig boekje « De liturgie der Overledenen » (1), waar de heerlijke kerkelijke gebeden met een goede nederlandsche vertaling en de nieuwe kerkelijke muziekteksten zijn overgedrukt. Warm aanbevelen.

Buitenlandsche kroniek.

De oude en nieuwe wereld.

't Is deze week naar Mexico dat de buitenlandse staatkunde aan het loeren is. De Statenbond Mexico ligt daar bezuiden de Vereenigde Staten van Amerika en wordt bespoeld door den Grooten Oceaan.

Het is nu reeds drie jaren lang dat de Mexicaansche republiek overhoop ligt: burgeroorlog, drie omwentelingen in drie jaren, oproeren en aanslagen. De laatste voorzitter Madero werd vermoord. Zijn opvolger, de voorloopige voorzitter Huerta, heeft de meeste moeite om te besturen. Op de 27 Staten waaruit de republiek samengesteld is, zijn er maar 20 waarop hij mag rekenen. De andere zijn in de handen van oproerlingen.

Deze stand van zaken heeft zijnen weerklink in de algemeene wereldpolitiek en dreigt moeilijkheden te verwekken tusschen de Vereenigde Staten van Amerika en de Europeesche mogendheden.

De Vereenigde Staten weigeren den voorloopigen voorzitter Huerta te erkennen; ingezien den oproerigen toestand van het land, zeggen zij, kan geene kiezing vrij en regelmatig gehouden worden.

Om deze houding te verdedigen zeggen de Vereenigde Staten dat het tegenwoordig bestuur verantwoordelijk is voor den moord van Madero, den vorigen voorzitter. Zij willen geen bestuur erkennen dat door een laffen moord tot stand kwam.

Daarbij de Amerikaansche belangen zitten in het spel. Veel inwoners der Vereenigde Staten verblijven of drijven handel in Mexico. De gedurige oproeren der Mexicanen zijn een gevaar voor hun leven en voor hunne goederen.

In deze omstandigheden schijnt het bijna zeker dat de Vereenigde Staten hunnen haak zullen slaan in Mexico om een einde te stellen aan dezen onmogelijken toestand.

Het is juist die tusschenkomst van de Vereenigde Staten die aan Europa niet aanstaat.

Engeland, Frankrijk en Duitschland hebben reeds het bestuur van Huerta erkend. Zij meenen dat Huerta de man is om de wanorde te breken en het land rustig te maken.

(1) De liturgie der overledenen. Uitgaaf van het liturgisch bureau, abdij Keizerberg te Leuven, 0-30 vermindering voor meerdere bestellingen.

Van daar spanning tuschen de Vereenigde Staten en Engeland. De Vereenigde Staten willen niet dat de Europeesche grootmachten hen moeien in Amerika. Met één woord: het Mexicaansch vraagstuk loopt in een gevaarlijk draai.

Omdat Amerika en Europa van meening verschillen, mag men toch daaruit niet besluiten dat eene botsing op handen is. De onderhandelingen zijn maar pas aan den gang. Het laatste woord is nog niet gesproken.

KALENDER DER Openbare Verkoopingen

MAAND NOVEMBER 1913

MAANDAG 3.

Om 1 uur, bij P. Onraet, Rousselaarstraat, Iseghem, verkoop van Timmermansalaam.
— Om 1 uur, in het *Hôtel du Nord*, te Kortrijk, verkoop van Zaaillanden en Bouwgronden, te Bavichove, (laatste zittingdag).
— Om 2 uur, ter herberg *Au Casino*, te Kortrijk, verkoop van Gezaagde Houtwaren.
— Om 2 uur, in het *Hôtel St-Eloi*, te Watou-Abeele, verkoop van Zaaillanden, gelegen te Poperinghe.

DINSDAG 4.

Om 2 1/2 uur, bij Henri Dewander, te Elverdinghe, instel van Woonhuizen en Hovenierland, te Elverdinghe, Woesten, Oostvlieteren en Kemmel. — Overslag 18 November.
— Om 3 uur, in het Vrederecht te Kortrijk, instel van een Huis en Land, te Marcke.
— Om 2 uur, ten huize van Henri Dutoo, te Beveren-Dorp-Rousbrugge, koopdag van Menagiegoederen.
— Om 3 uur, ter herberg *A l'Espérance*, te Beveren-Dorp-Rousbrugge, verkoop van een Woonhuis.
— Om 1 uur, in de herberg *Het Roosje*, te Zonnebeke, instel van eene Hofstede-Herberg, gelegen te Zonnebeke. — Overslag 18 November.

WOENSDAG 5.

Om 2 uur, in de *Café Français*, te Rousselare, instel van eene goede Hofstede, groot Renteniershuis, twee Werkmanshuizen, te Ouckene, steenweg naar Wynckel-St-Eloi. — Overslag 19 November.
— Om 10 uur, in het Vrederecht, te Veurne, overslag van Landen en Weiden, te Veurne, Lampernisse, Oostkerke, Oude decapelle, Wulpen, enz.
— Om 3 uur, ter herberg *De Kroon*, te Boesinghe, instel van een Woonhuis met Staltingen, Grond en Zaailand, gelegen te Boesinghe. — Overslag 19 November.

DONDERDAG 6.

Om 1 uur, ter herberg *In Vlaanderen s' Gasthof*, te Aersele, overslag van Hofsteden, Zaaillanden en Meerschen, gelegen te Aersele.
— Om 3 uur, in *Café de la Gare*, te Meenen, instel van eene Hofstede, gelegen te Meenen, Kortrijkpoort.
— Om 8 1/2 uren, ten huize van Joseph Waffelaert, te Ouckene, verkoop van gansch de Bekleeding der Hofstede.
— Om 2 uren, bij Julien Goethals te Cuerne, instel van een Woonhuis, zijnde Bakkerij en Winke, gelegen te Cuerne.
— Om 4 uren, ter herberg *De Raikemlaan*, te Kortrijk, verkoop van een Woonhuis met Grond, gelegen te Kortrijk, Sta-ceghemstraat, N° 271.

VRIJDAG 7.

Om 4 uren, ter herberg *De Gezellelaan*, te Rumbek, overslag van een Woonhuis met Zaailand.

DEN HUISVRIEND.

Vraagt aan onze verkoopters den prachtige plukalmanak van den *Huisvriend*.

Voor uwe drukwerken, wendt u tot de welgekende *Boek- en Steendrukkerij van J. Vermaut, Langesteestraat, 28 Kortrijk*.

Groot magazijn van Bureelgerief. — Voordeelgste voorwaarden. — Spoedige bediening.

Georges Feys, chirurgijn-tandmeester achter den tribunaal, is alle dagen te raadplegen van 8 tot 17 ure. Zondag morgen ook.

Uit de ONTHOUDING-ALMANAK 1914:

De Franschmans

Fgeu!... fgeu!... fgeu!... steende de stoomtrein, wanneer hij de spoorhalle van Vredesdale binnenrolde. Weldra wel het gevaarte stil, de deuren der rijtuigen werden hier en daar opengeworpen en een tiental reizigers sprongen op het zijpad, verzamelden hun reisgoed en wendden zich, de eene wat haastiger dan de andere, naar den uitgang der statie.

De twee laatst uitredenden waren werklieden, die er freiden rond de vijf en dertig jaren uitzagen. Zij droegen grove panen kleederen; hunne vesten hingen los en open, hunne broeken, buitengemeen wijd, waren boven den voet met een eenvoudig koordje toegebonden, de talrijke nagels hunner zware schoenen klonken hel op de straatsteenen, over hunne schouders fladderden de uiteinden hunner veelkleurige halsdoeken, en hunne groote platte hoofddeksels hingen achtteloos op het rechteroor. Elk hunner droeg over den schouder twee t'hoop gebonden wit en blauw geruite zakken met kleedingstukken en toebehoorten, op zulke wijze, dat de eene zak op den rug hong, terwijl de andere vóór de borst slingerde. Ook droeg elk een beetenvorkskken, wat ons tot de overtuiging brengt, dat het twee « franschmans » moesten zijn, die van den beenoogst terugkeerden.

En inderdaad, het waren Jef de Krulle en Fred Percies, beiden landbouwwerklieden, wonende op de wijk Liefkenshoek te Vredesdale. Het waren twee huisvaders, in den vollen bloei des levens, onvermoeibaar in het werk, wanneer het zake was geld te winnen. Ook was het u't hooft van 't hoog loon, dat zij jaarlijks met Mei naar Frankrijk trokken tot na den graanoogst en dan met September opnieuw de streek verlieten om bij onze Zuiderburen de beetten uit te doen. — De namen Jef de Krulle en Fred Percies mochten wel wat vreemd voorkomen; wij moeten nochtans zeggen dat dit wezenlijk hunne namen niet waren en zij enkel zô door het volk werden benoemd. De eerste neette wettelijk Joseph Everaerts, doch hadden bijnaam van « de Krulle » gekregen, ter oorzake van zijn weelderig krullend haar; de tweede, Frederik Lampens, werd in den wandel Fred Percies genoemd, uit reden van het overtollig gebruik dezes woords in zijn gewoon spreken.

Nu, onze twee franschmans trokken samen het dorp in. Waarschijnlijk hadden zij eene goede ponk bij, want zij zagen er uitermate welgezind uit; ook mochten zij dit van herte gejord worden, want beiden hadden vrouw en kinderen, die weken op weken uiterst gesparig hadden geleefd om toch geene te groote schulden te moeten maken, maar toch niet hadden kunnen vermijden bij den eenen of anderen leve-

naar te moeten geboekt worden. Nu echter zou alles vereffend worden, nu zouden betere dagen aanbreken.

Met zware stappen trokken ze voort, Jef en Fred, recht naar huis... doch neen, eerst moest bij Wanne Locket een glas gedronken worden op de gelukkige tehuiskomst. Wanne, moet ge weten, had de loffelijke bedienstigheid (enkel om wille van het smeer, verstaat ge?) aan onze franschmans geld uit te wisselen, hun soms wat inlichtingen te geven over reis, werk en conditiën, en 't ware wel ondankbaar nu hare deur voorbij te gaan; neen, dat mochten ze niet. Zij trokken dan binnen, bestelden elk 'nen grooten bak, zetteden zich aan een tafelen en begonnen aan dikke Wanne, die waggelend was bijgetreden, allerhande gevaarnissen te vertellen over de laatste « campagne ». Lang en veel hadden zij daar zitten te praten, toen de hangklok met schellen klank vijf ure siceg, en het buiten allengs begon te avondschemeren. Doch onze gasten schenen zulks niet eens te bemerken: zij hadden gezelschap gekregen van eene veekoopman uit het dorp, zij hadden Peer Trechters en Ivo Lanckers, twee hoeveknechten uit hun gebuurte, binnen geroepen om eens met hen te tikken, en aan hunne histories scheen geen einde te komen.

En de avond naderde. Zij stonden opeens recht, namen zakken en tuigen, en wyl Wanne hen met eene flemende stem toeriep « om een naasten keer, als 't u zal believen » verlieten de plichtvergetenen het drankhuis, en trokken ogeruimd de baan op, nu naar hunne woning.

Naar hunne woning?... Wat denkt ge wel? Zij lustten drank, het binnengegoten vocht had telkens nieuwen dorst verwekt. Waarom zouden zij dien niet ten volle laven?... Daarbij, zij moesten toch eens den baas van « de halve Maan » gaan groeten, ook dien van « het Ankertje » en dien van « het Kanon », drie kameraden die acht dagen te voren insgelijks van Frankrijk waren weergekeerd; verders hadden zij bij de bazin van « 't Kloeftje » eene boodschap af te leggen vanwege haren man, die benoorden Parijs nog in werke was en bij de bazin van « 't Lekkere Kraantje » van wege haren broeder, die eveneens in dezelfde streek was achtergebleven. En zoo slenterden zij, en zoo dronken zij, de ongelukkigen, schandiglijk de franken verkwistende, die zij zoo zuur verdiend hadden en waaraan hun huisgezin zoo groote behoefte had.

De torenklok had achtereenvolgens zes, zeven, acht, negen ure geseind. Jef en Fred bevonden zich aan den toog van 't kroegje « 't Lekkere Kraantje », met de zakken op den schouder, eindelijk gestemd om van hier elk naar zijn huis te gaan. Hunne wezens stonden hoog: ood, hunne oogen waren verwilderd en staarden dwaas voor zich uit, hunne schorre stem was haperend en onduidelijk en hunne gebaren waren heviger dan ooit.

— « En nu naar 't vrouwtje, hé Fred? » stotterde Jef.
— « Percies, kameraad, » trachtte Fred uit te brengen, « ik naar mijne Lena, gij naar Sophie. »
— « Ja... en ja... maar toch, onze welkom zal niet hoog loopen, vrees ik » opperde Jef.
— « Waarom niet, percies, jongen? » loech de andere.
« O, mijne Lena zal mij met open armen ontvangen en, 'k ten zeker, uwe Fie zal voor 'nen keer versch gewassen zijn. »
Dit laatste gezegde beviel waarschijnlijk Jef niet (zijne Fie trouwens, liet onder opzicht van zindelijkheid nog wat te wenschen) want hij zette een koppel kwade oogen en sprak niet. Fred nochtans, in zijne drankbedweiming, nam hierop geene acht en, om zijne scherts nog meer kracht bij te zetten, neuriede hij halfstuid en ronddansend het refrain van een volksliedje:

Troela, troela, troelala,
Waar heb ik haar gevonden?
Troela, troela, troelala,
Die vuile Sophia.

« Houd op » snauwde hem Jef toe, « en bemoei u met uwe zaken ».

Doch Fred beantwoordde deze dreiging met eenen wilden lach, en de bazin, voor geschillen vreezende, gaf seffens het gesprek eene andere wending en praamde algaauw de beide klanten huiswaarts te gaan.

Vijf minuten later verlieten zij, hand in hand, hunnen laatsten post, sukkelden de straat op, en al wiegelen en waggelen vorderden zij hunnen weg. Zij praatten en sjawelden over allerlei, doch zie! het pas gezongen refrain moest in het dronkenmanshoofd van Fred zekeren weeiklank hebben gelaten want, voorzeker heel omwillens, hernam Fred opeens het onlangs door Jef slecht onthaalde gezang:

Troela, troela, troelala,
Waar heb ik haar gevonden?
Troela, troel...

deed hem rechtsweg tuimelen, hij strompeide over den boord der stoep, stuikte met het hoofd tegen den arduinen dorpel eener woning, en bleef daar bewusteloos liggen. En midden die straat stond Jef, bicek als een lijk, met eenen blik vol afgrijzen, meer aan een wild dier dan aan eenen mensch gelijkend.

's Anderendaags lag Fred in de ziekenzaal van het Ouderlingengesticht van Vredesdale: zijn rechterarm was gebroken en hij droeg eene erge wonde aan het hoofd. Fred had zijn roes in het gemeentevergadering uitgeslagen en, vóór zijne loslating, zag hij proces-verbaal te zijnen laste opmaken. Ongelukkige drank!... Vervloekte kwaal!...

F. D.

Leest en verspreidt de

Onthouding Almanak

Voor 1914: 96 blz. met 7 prachtige tekeningen, voor 10 centiem; 80 fr. de duizend. — Te bestellen bij den West-Vlaamschen Onthoudingsbond, Oudenburgstraat, 19, te Brugge.

brug », in de Kerkstraat. Hij zat vol geroot vlas en alles werd verbrand.

GITS. — In lange jaren had onze gemeente zoo eenen dag, als Zondag laatst, niet meer beleefd. De straten zagen zwart van 't volk.

Een stoet trok om 1 1/2 ure, uit het dorp naar « Het Land van Beloften », het Jonge Echtpaar — van speelreis terugkeerende — Mijneer en Mevrouw Pierre Lebbe-Lievens, schoonzoon en dochter van onzen Heer Burgemeester, te gemoet.

Het Feestkomiteit, met hunnen voorzitter, den Heer Oscar Lagrou, aan het hoofd, verwelkomde het jonge Bruidspaar, aan de grenspaal tusschen Gits en Beveren.

Onderwege ontving. Mijneer en Mevrouw Pierre Lebbe-Lievens versierde bloemen en welkomgroeten.

Rond 3 1/2 uren kwam de stoet op de Burg-plaats, waar, van op een verhoogt de gevierde Echtligen en het Feestkomiteit, benevens de Burgerlijke en Geestelijke Overheid, hem in oogenschouw namen. Hier ook werd menig bloementuul en geschenk de Jongehuwden aangeboden. 's Avonds werd de feestelijkheid gesloten door een prachtig vuurwerk.

't Was waarlijk een dag van feest voor de gemeente.

Bijzondere hulde dient toegebracht te worden aan den Heer Voorzitter en de Heeren Leden van het Feestkomiteit. Hulde aan de Heeren Michel en Aimé Deceuninck. Hulde aan u allen die aan den stoet deelnaamt; hulde aan u, die eenigszins bijgedragen hebt tot het opluisteren van het feest.

INGELMUNSTER. — Maandag werd alhier met ongemeenen luister en onder een ontzaggeijken luister en grooten toeloop van volk den heer Remi Callens, plechtig ingehuldigd als burgemeester der gemeente.

't Was juist 2 1/2 uren als de prachtige stoet zich in beweging stelde. Voorop kwamen een zestal gendarmen te paard, waarop al de maatschappijen van de gemeente volgden.

Er namen niet min dan 25 versierde en met bloemen opgesmukte wagens aan den optocht plaats.

Achteraan kwamen de wereldlijke en geestelijke overheid met den heer Callens, die overal uitbundig werd toegejuicht.

Na den stoet in oogenschouw genomen te hebben aan het gemeentehuis, had de voorstelling plaats der verschillende overheden, waarna om 4 1/2 uren een prachtig banket opgediend werd in het Volkshuis. Menige heildronk werd voorgedragen.

Allerhande feestelijkheden sloten deze plechtigheid en tot laat in den avond heerschte eene buitengewone bedrijvigheid. Wij wenschen den heer Callens lange jaren burgemeester te zien der belangrijke gemeente.

LEDEGHEM. — Karel Masschelein, boven-tallige brievenbesteller, komt benoemd te worden tot landelijken brievenbesteller in vervanging van M. Emiel Serruys die op pensioen gesteld is. Onze beste gelukwenschen.

LAUWE. — Zondagnoen was geheel de Lei-straat in rep en roer. René Meulemeester sloeg geheel de herberg zijner ouders aan stukken. Veldwachter Delcour kon hem tot bedaren brengen en op behendige wijze in het gemeentegevang opsluiten. De gendarmen van Reckem zijn dien kerel komen halen om hem aan het gerecht over te leveren.

MEENEN. — In de stoelenfabriek Pijpe Gebroeders, Yperstraat, Meenen, is Maandagmorgen eene werkstaking uitgebroken. De stakers, ten getalle van 68, vragen loonsvermeerdering.

MEULEBEKE. — Dinsdagnamiddag werd Jozef Blaton bij het lossen van een vat olie de twee toppen middenvingers van de linkerhand verple. Het slachtoffer werd denzelfden avond naar een kliniek te Audenaarde overgebracht.

— Woensdagvoormiddag werd Vanbecelaere Gustaaf, werkman in de statie, met aan een wagen te steken gekwetst aan de twee middenvingers der rechterhand.

ROUSSELARE. — Emma Vandewalle, jonge dochter, wonende te Lichtervelde, dienstmeid, sprong in 't water. Een schipper kon haar in zijn bootje trekken. Zij had reeds het bewustzijn verloren, doch kwam door de zorgen van dokter Vandenberghe terug tot bezinning. Sedert eenige dagen gaf de meid teekens van zinsverbijstering.

WAAREGHEM. — Dinsdagavond, rond 7 u., was de genaemde Cyriel Beirlaen, werkzaam aan de ronde zaag in de stoomzagerij der kinders Favere toen hij, men weet niet door welke oorzaak, door een stuk hout een geweldige slag kreeg onder het linker oog en bewusteloos neerviel. Dokter Campen, seffens ontboden, bestatigde eene vreeselijke wonde en heeft de ongelukkige de eerste zorgen toegevend. Daarna werd hij per rijtuig bij zijne zuster in de Olmstraat overgebracht. Zijn toestand is tot nu toe bevredigend.

WEVELGHEM. — Zondagmorgen, om 5 1/4 uren, ging Julie Cappelle, wonende Papestraat naar de vroegmis; komende aan het bareel dicht tegen de statie, zag zij iets op het voetpad liggen; naderbij komende zag zij dat het een kinderlijk was. Aanstonds verwittigde zij den veldwachter, die het lijk naar het politiebureau overbracht.

De dokter Van Hoonacker, bijgeroepen, bestatigde dat het van vier tot 5 maand oud was en van het vrouwelijk geslacht. De politie heeft zich aanstonds op zoek begeven, maar tot heden nog niets kunnen ontdekken.

BURGERSTAND

ARDOYE.

TROUWBELOFTEN. — Alois Vandende en Maria Driessens. Geb. — Martha Dewaele, dv. René en Elisa Monton, Kruipendaarde, 25. — Martha Roose, dv. Charles en Eugénia Gryspeerd, Straetemolen. — Jules Victor, zv. A. en E. Verlinde, Straetem. Sterfg. — Joanna Stocké, 15 dagen. — André Baert, 11 m.

DEERLIJK.

Geb. — Alice Defrene, dv. Celestin en Anna Colpaert. — André Lefebvre, zv. Alois en Alida Delagher. Huw. — Alfons Vroman, vlaswerker, te Desselghem en Mathilde Laevens, huishoudster. Sterfg. — Francisus Meurisse, 81 j.

GULLEGHEM.

Geb. — Marcel Vantomme, zv. Henri en Rufina Masure. — Georges Devos, zv. Ernest en Alida Hamers. — Paul Remmyer, zv. Cyriel en Elisa Verschuere. — Oscar Verhaeghe, zv. Constant en Albertina Robesyn. — Gerard Martin, zv. Constant en Maria Delaere. — Marcel Vermeersch, zv. R. en E. Verbrughe.

Huw. — Alfons Demuyssere en Sara Hugelier. Sterfg. — Paula Vanbelle, 8 m. — Anna Coolsaet, 6 j. — Julia Ghesquière, 65 j. — Michel Demeester, 3 weken. — Anna Follens, 2 weken. — Louisa Debruyne, 76 j. wed. van Henri Lannoo. — Petrus Vanhalst, 81 j. wed. van Barbara Creupelant. — Désiré Opsomer, 82 j. echtg. van Catharina Luyckx.

HARELBEKE.

Leon Noppe, Oostwijk. — Edgard Vandeghinste, Staceghem. — Marcel Vandendorre, Gentstraat. Huw. — Camiel Dekeyzer, piesser en Maria Tansens, naaister. — Alfons Leenkecht, immerman en Emerence Serrave, herbergierster. — Remi Dermaut, vlaswerker en Irma Demulder, borduurster. — Polidor Honoré vlamok, en Juliana Claerhout, naaister. — Sterfg. — Frans Debrabandere, 2 m. Beekstr.

INGELMUNSTER.

Geb. — André Molly, zv. Henri en Julia Vandeweghe, Molleveld. — André Bruneel, zv. Alberic en Irma Duyvejonck, Roosestraat. — André Vermeersch, zv. Camiel en Elodie Duyvejonck, Lentakkerstraat.

Huw. — Remi Lecluyse, vlaswerker en Maria Belaen, kantwerkster. — Cyriel Vangroenweghe, werktuigmaker en Julia Castelein, zonder bedrijf.

Sterfg. — Marcella Coopman, 8 m. — Robert Vanderkerckhove, 21 j. werktoezichter.

ISEGHEM.

Geb. — Lucien Dejaeghere, zv. Oscar en Elisabeth Hoste, Rousselarestr. — Anna Boucquet, dv. Jules en Maria Lezy, Vaart. — Germa Decock, dv. Camiel en Maria Galloo, Wijn-gaardstr. — Arthur Kerckhof, zv. Julien en Maria Degraeve, Meenenstr. — Gabriella Maes, dv. Remi en Rosalia Vanruymbeke, Schaapdam. — Omer Vanmeenen, zv. Alberic en Elisa Vermeersch, Steenput. — Ivonna Densy, dv. Camiel en Maria Vansteenkiste, Meenenstr. — Paula Dewulf, dv. Josef en Irma Haezebruck, Brugsstraat.

Huw. — August Tack, 23 j. borstelmaker en Emma Demuyck 16 j. bottiensteker. — Richard Mistiaen, 22 j. borstelmaker en Elisa Kerckhof, 20 j. borstelmakster. — Robert Vandenberghe, 26 j. borstelhoutmaker en Hermine Callens, 18 j. weefster.

Sterfg. — Pierre Debruyne, 1 m. Gentslr. — Germa Laquere, 7 m. Sloore. — Ignace Sabbe, 84 j. Krekelsr. — Helena Debouver, 41 j. echtg. van Camiel Delseyne, Bellevuestraat. — Camiel Verlinde, 23 j. Rousselarestr.

KORTRIJK.

TROUWBELOFTEN. — Joris Raepsaet, smid, Doornijkwijkstraat en Maria Pontdeville, dienstmeid, Overleiestr. — Medard Vanloo, timmerman, Doornijkwijkstr., voorheen te Ramscappelle en Elisa Stragier, dienstmeid, St-Amandsplaas. — Jan Baegehe, muzikhandelaar, Grote Markt en Germa Roger, zonder bedrijf, Gentseweg. — Jules Laperre, timmerman, St-Janstr. en Juliana Dejaeghere, naaister, Schaekestr. — André Vanavermaet, schippersgast, voorheen te Zele en Helena Vandebulcke, bobijnster, beide Julien Liebaertlaan. — Gustaf Achtergaele, leurdre, te Ledebeg en Paulina Bostoan, leurdre, weduwe van Florimond Noppe, te Kortrijk.

Geb. — Achiel Vanfleteren, Andenaerdesteenweg. — Emiel Messelier, St-Rochuslaan. — Lea Putman, St-Janslaan. — Etienne Castaing, Savarystr. — Gerard Vandorpe, gehucht Het Hooghe. — Lucien Coigne, Meenenstr. — Roger Temmerier, dreef Ten Ackere. — Gaston Lemeire, Iseghestr. — Maurice Caveye, Tayaertsgat. — Karel Goddeeris Vandepereboomlaan. — Eduard Vandecasserie, St-Amandsplaas. — Eugène Notte, Gentseweg. — Michel Dubois, Zandstr. — Maria Accarin, Meenenstr.

Huw. — Henri Desmet, 23 j. fabriekwerker, te Moen en Maria Colpaert, 20 j. dienstmeid, Leopoldstr. — Henri Ovaere, 26 j. boever, Yzerweglaan en Maria Lamont, 30 j. huishoudster, Vee-markt. — Julien Verkest, 29 j. wever, Voorzienigheidstr. en Elisa Buysens, 23 j. weefster, Doornijkwijkstr. — Alfred Soenen, 27 j. bediende, Albertstr. en Magdalena Delaere, 26 j. z. b. Vaartstr.

Sterfg. — Gustaf Coussment, 64 j. zonder bedrijf, Voorstr. — Alice Declercq, 19 m. Looftstraat. — Pieter Verhaeghe, 81 j. zonder bedrijf, echtg. van Maria Dobbelaere, Herderstraat. — Karel Devos, 76 j. zonder bedrijf, Kapittelstr. — Holvoet, tweeling van het vrouwelijk geslacht, Spinnerijkaai. — Celina Dupont, 58 j. huishoudster, echtg. van Gustaf Malfait, Steenput. — Maria Vanassche, 73 j. huishoudster, wed. van Jan Vandewiele, St-Denisstr. — Maurice Duynslager, 4 m. Wijn-gaardstr. — Basiel Dewaele, 57 j. dienstknecht, echtg. van Leontina Looghe, Vercrussenspoortje. — Adolphina Vandorpe, 72 j. zonder bedrijf, weduwe van Clement Cnockaert, gehucht Ste-Anna, gehuisvest te Cruyshauthem. — Gabriella Vanwest, 14 dagen, Wagenmakersstraat.

LAUWE.

Geb. — Godelieva Samoy, Kraaveld. — Rachel Vancomper-nolle, Statiesstr. — Jules Lemant, Opstal. — Noël Lemant, Moskroenstr. — Simonna Hooghe, Plaats. — Romaan Holvoet, Opstal.

Huw. — Odil Bourgois, 36 j. en Maria Brou, 37 j.

Sterfg. — Jules Biesbrouck, 75 j.

MOORSELE.

Geb. — Estella Werbrouck, dv. Jordaen en Adronia Holvoet. — Maria Dutoit, dv. Isidor en Sidonia Spinnewyn. Huw. — Camiel Vanbusele, 30 j. en Julma Detollenaere, 22 j. — Arthur Radé, 25 j. en Maria Valcke, 20 j.

Sterfg. — Suzanna Ostyn, 2 m. — Estella Werbrouck, 3 d.

OOST-NEUWERKERKE.

TROUWBELOFTEN. — Omer Staels en Elisa Supeene, van Passchendaele. — Charles Deraeve en Silvia Herman.

Geb. — Leopold Verbrugge, zv. Alfons en Julia Monteyne. — Rachel Bol, dv. Josef en Elisa Devoldere. — Leopold Samyn, zv. Leonard en Mathilde Wyballille. — Jerom Soenen, zv. Em. en Elisa Blomme. — Odil Eeckhout, zv. J. en M. Vanelslander.

Huw. — Camiel Caytan en Maria Huyghe. — Henri Huyghe en Leonia Raes.

Sterfg. — Leopold Ostyn, 59 j. — Frederic Clinckemaillie, 43 j. — Ivonna Staels, 8 m.

OOTEGHEM.

Geb. — Artemisa Demeulemeester, dv. Camiel en Louisa Vandenberghe. — Maurice Lanneau, zv. Emiel en Maria Vannieuwenhuyse. — Maria Hollebecq, dv. O. en A. Gaeremincq.

Huw. — Remi Vanherpe, 27 j. en Tharsilla Vercrussse, 32 j. — Octaf Vancamelbeke, 26 j. en Eugénia Decabooter, 27 j.

Sterfg. — Mathilde Gerniers, 77 j. wed. van Vital Vantiegheem. — Flore Lampele, 2 j. — Artemisa Demeulemeester, 3 weken.

ROUSSELARE.

TROUWBELOFTEN. — Cyriel Herremans, boerenwerkman en Octavia Huisyentruyt, kantwerkster, te Wynkel St-Eloi. — Arthur Denoo, bakker, te Rousselare, voorheen te Ruddlevoorde en Josephina Rondelez, haspelaarster, te Rousselare. — Polidor Degryse, wever en Celina Nosed, haspelaarster. — Alois Vandendehe, metser, te Ardoye en Maria Driessens, kantwerkster, te Rousselare, voorheen te Ardoye. — Lucien Devos, meubelmaker en Julia Vancollie, dienstmeid, te Beveren.

Geb. — Simonna Degryse, Dixmudesteenweg. — André Vandendubusche, Koornstr. — Maria Haghevoeren, Moorsledest. — Bartholomeus Vanhee, Dixmudesteenweg. — Josef Vandendriessche, Rumbekesteenweg. — Martha Caytan, Teerlingstr. — Karel Degryse, Steenhouwerstr. — Irma Claus, Beverenstr. — Rachel Debusschere, Molenstr.

Huw. — Arthur Declercq, 23 j. verwersgast en Eugénia Casteleyn, 21 j. spinster.

Sterfg. — Gerard Decapmaker, 19 j. telegrafist, Zuidstr. — Regina Cardoen, 4 m. Langemarkstr. — Margaretha Vansulbergh, 5 weken, Vijfwegenstr. — Amelia Farasyn, 68 j. zonder bedrijf, echtg. van René Ceenaeme, Ooststr. — Maria Vancalenbergh, 75 j. z. bedrijf, wed. van D. Demeyer, Statedreef.

STADEN.

Geb. — Frans Sabbe, zv. Pieter en Silvia Deschacht, Eindeke. — Remi Bernaert, zv. Cyriel en Nathalia Bernaert, Hoogeschure. — Joanna Ameel, dv. Alois en Maria Wallegheem Hoogstr. — Marcella Vandepoortale, dv. Jan en Clemence Sys.

Huw. — Arthur Bergman, van Rumbekete en Maria Bouckaert. — Nestor Adam en Flavia Holvoet, van Lendeled.

Sterfg. — Felix Descamps, 65 j. wed. van Amelia Huys, echt. van Elisa Lansens. — Désiré Vanheule, 70 j. echt. d. Julia Vion.

SWEVEZELE.

Geb. — Maria Ketels, dv. Benoni en Deonia Supply. — Hector Vandamme, zv. Charles en Emma Colpaert. — Jules Debuck, zv. Eduard en Sidonia Mortagne.

Huw. — Gustaf Jacob, 23 j. werkman en Julma Craye, 19 j. kantwerkster. — Victor Vermoortele, 24 j. werkman en Augusta Roose, 23 j. kantwerkster. — Florimond Debusschere, 46 j. koopman en Silvia Breemeersch, 29 j. landbouwster, te Oudenburg. — A. Vansteelandt, 72 j. en Charlotte Lherrens, 64 j. werkster. — Eduard Vanhoote, 33 j. gendarm en Zoë Vermeersch, 26 j. landbouwster.

Sterfg. — Maria Wannyn, 31 j. echtg. van Jules Verschaeye.

WEVELGHEM.

TROUWBELOFTEN. — Cyriel Dejonghe en Alida Vercoetere. — Francisus Herman en Margaretha Dehteau. — Jules Bevernage en Celina Verhaest. — Alberic Werbrouck en Elodia Accou. — Cyriel Legen en Maria Nuytens, van Gullegheem. — Ernest Massells en Pharalide Salembier. — Maurice Provost en Emerence Provost. — Maurice Vanbecelaere en Helena Vercrussse, Henri Wyseur en Helena Vandoorde.

Geb. — Germa Thewinck, dv. Arthur en Elodia Vanghil-luwe. — Leopold Geldhof, zv. Cyriel en Elisa Doornaert. — André Tytgat, zv. Cyriel en Augusta Legen. — Remi Salembier, zv. Camiel en Maria Parmentier. — Maria Beerlant, dv. Henri en Silvia Neyrincq.

Huw. — Octaf Vanwalleghem en Rachel Deschamps. — Henri Gryspeerd en Maria Hespel. — Alberic Vandekerckhove en Maria Vlaemincq.

Leest en verspreidt ons blad.

MARKTEN VAN KORTRIJK.

27 Oct. — Witte tarwe, 19-00 tot 19-50 per 100 kilos; roode tarwe, 18-00 tot 18-50; rogge, 16-50 tot 17-00; haver, 17-00 tot 17-50; boonen, 23-00 tot 24-00; witte aardapp., 04-25 tot 04-50; roode aardappels, — tot —; boter, per kilo 3-00 tot 3-50; eieren, de 26, 4-42 tot 4-68.

Koolzaadolie, per 100 kilos, 17-75; lijnzaadolie, 53-25, koolzaad, 33-25; lijnzaad, 27-25; koolzaad-koeken, 13-50 tot 14-00; lijnkoeken, 18-50 tot 19-50; sodanitraat beschikbaar Antwerpen, 25-50; ammoniak-sulfaat, 33-75; suikerijen, 12-75 tot 13-75; suikerijboonen, —.

Veemarkt van 27 Oct.

Getal tekoopgestelde dieren 361. Prijs per kilo, levend gewicht.

27 ossen	1-80	1-09	2-50	0-94	3-50	0-83
141 veerzen	1-08	0-96	0-85			
171 koeien	1-05	0-93	0-83			
28 stieren	1-04	0-89	0-84			

Vellemarkt van 31 Oct

Stieren	1-37	1-39	Ossen	1-69	1-71
Kalvers	2-18	2-24	Veerzen	1-69	1-73
Nuchtere	1-95	2-00	Schapen	0-90	1-00
Koeien	1-68	1-70			

Vetmarkt.

Groot vet	0-89	0-91	Niervet	1-21	1-23
Klein vet	0-20	0-25	Schapenvet	0-55	0-60

MARKT VAN ROUSSELARE.

28 Oct. — Oude tarwe, 19-00 tot 19-50; roode 18-00 tot 18-50; rogge, 16-00 tot 16-50; haver, 17-00 tot 17-50; boonen, 22-50 tot 23-50; aardappels, 6-00 tot 6-50; boter per kilo, 3-00 tot 3-30; eiers per 25, 3-00 tot 4-10; koolzaadolie per 100 kilos, 17-75 tot 19-00; lijnzaadolie, 53-25 tot 60-00; viggens, 18-00 tot 20-00.

Suikerijboonen. — Beschik. wagon 12-75, schip 13-25; groeite 1913, wag. 13-75, schip 14-00; groeite 1914, wagon 15-75, schip 16-00.

Bijzondere gelegenheid.

1. Te koop uit ter hand schoone geleene en wel gekalente hoefsmis, met of zonder ijzerwink.

2. Te koop schoon gelegen placement met ijzerwink, zeer dienstig voor een lood- en zinkwerker, in eene vooruitgaande badgemeente.

Voor alle inlichtingen zich te wenden bij: M. Valckenaere, onderpastoor te Moorslede; M. Poelens, Boterstraat, Yper; J. Vermaut, drukker-uitg. Kortrijk.

SIGAREN

Niets overtreft de sigaren Havanna V. H. V. om voorts te verkoopen aan 10 en 15 ctm. Sumatra, 25 fr. de duizend; postzegels voor stalen. Vit. HERREHODT'S-VERHAEGEN, 45, Wijn-gaardstr., 45, Geeraardsbergen.

NIEUWE GAZMOTOR

merk LA FOURMI. kracht 4 1/2 paarden, alsook alle toebehoorten, tansmissiën, poulies, enz. worden, uit reden van veranderingen, te koop aangeboden.

Alle dagen in werking te zien ter drukkerij J. Vermaut, Langesteestraat, 28, Kortrijk. — Voordeelige voorwaarden.

APOTHEEK SINT-ROCHUS

25, Toekomststraat, 25, Doornijkwijk, KORTRIJK.

H. VANDER PLANCKE

Allopathie Homoeopathie
Belgische en vreemde specialiteiten
Minerale waters.

PELTERIJEN-FOURRUREN

AU LION D'AFRIQUE

oud huls Gezusters EECKHOUT
J. Vandemeulebroucke en Zusters, opv.
PELSWERKERS

Wijn-gaardstraat, 25, Kortrijk

(bestaande sedert 1880)

Het bijzonderste gekend voor het maken, veranderen en herstellen der fourruren.

Specialiteit van alle sluch van fourruren op maat naar het laatste stelsel.

Allerhande toebehoorten, zooals forms, kettingen, oogskens, steerten enz.

Bereiding, kuisschen, ontvetten en bewaring aan gematigde prijzen.

Huls van vertrouwen.

Modiste

vraagt meisjes die eenigen tijd op den stiel zijn en leermeisjes. — Zich te wenden Leopoldstr., 5, Kortrijk.

HUIS WULLEPUT

Budastraat, Kortrijk.

Specialiteit van Medaillen

voor Vee-, Paarden en Honden-Eereteekens voor Juryleden-Sport — Brelokken — Kunstvoorwerpen in allen aard

Decoratiën en verminderingen van decoratiën — Linten en strekjes

Gematigde prijzen.

DE WINTER !!!

Groote nieuwe keus van WolleSargiën Gewatteerde Spreien, Edredons in duvet kapok, Geitenvellen, Voetkussens,

Nieuwe modellen van Carpetten in Mour-zouck, coco, manille.

SPECIALITEIT VAN MATRASSEN.

HENRI DESMET

Lelestraat, 30, Kortrijk.

Groote Meubelmagazijnen

3. Kring, 3

vergist u niet van adres, op de Kring achter de Pompe

KORTRIJK

Ond Huis W. Vandeleene R. & G. VANDELEENE OPVOLGERS.

is het voornaamste, het best-gekende en het voordeligste magazijn der omstreek voor allerhande pracht- en gewone meubels.

Verkoop ter trouwe. Matige prijzen.

DE RAZVITE

om zich in een oogwenk te scheren zonder zeep, zonder water, zonder masseering.

DE GROOTE DOOS: 1.50 fr.

Verkoop voor Kortrijk: VANSTEENKISTE, 65, Sint-Jansput. — Verkoop in 't groot: ROB. DE WANDER, 57, Hooikaai, Brussel.

Over te nemen

welgekalanten Schoenwinkel gelegen te Kortrijk, O. L. Vrouwstraat, Au Talon Louis XV.

Voor alle inlichtingen zich wenden tot P. Vandebroucke, Peterseliestr. Kortrijk.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.
Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen

Overleiestraat, 54, Kortrijk.

MEUBELMAGAZIJNEN

VAN DE VLASMARKE

Het is bewezen dat die Meubelmagazijnen gekend zijn voor verkoop met waarborg en genadige prijzen van alle slach van rijke en gewone Meubelen, alsook van Wiegen, Ijzere Bedden, Spiegels, Kinderstoelen en Rijtuigen, Keuken- en Herbergieret, Matrassen, Spreien, Toiles criées, Stoors, Gordijnen, enz. enz.

GAAT ZIEN EN OORDEELT

HUIS Julien HOLVOET-DEBIL

St-Pieterstraat, 7, ISEGHEM.

Op Zondag 9 November, Opening der uitstallingen van het St-Niklaasfeest

Overgrote keus aan **BUITENGEWONE lage prijzen** van groote hoofspeelen, zoals: autos, propellers, bicycles, tricycles en karren voor kinderen in te voeren. Poppen en ander speelgoed, ook geschenken ter gelegenheid van Naamdag, Kerstdag en Nieuwjaar. — Binst het jaar altijd groote keus van cabas voor Damen, portemonnaies, portefeuilles, etuis voor cigaren en alle andere maroquin-artikels, alsook fantasieartikels.

Chocolade en suiker in 't groot en in 't klein.

RHUMATISM

De meest ingewortelde, de smartelijkste jicht, de heupjicht en de lendenpijnen, zelfs de hardnekkigste, zullen niet weerstaan aan de **William Cachetten**. Het is het wetenschappelijk geneesmiddel van het rhumatisme. De **William Cachetten** werken op het vel, op het bloed en ook op de blaas.

Dadelijke verzachting; genezing binnen de acht dagen.

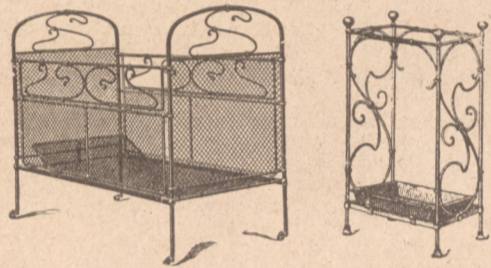
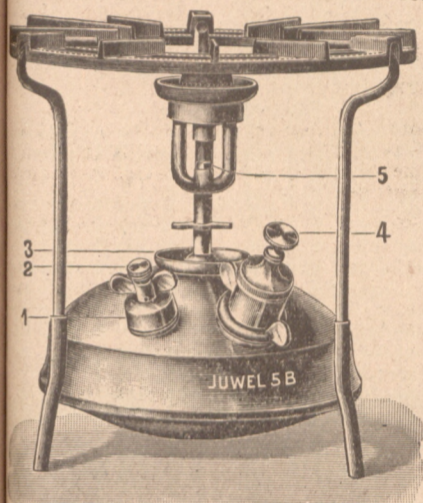
In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apotheken van België.

Kortrijk, Hulpliau, Deneus; Meenen, Flips; Rousselare, Van Houwe; Moeskroen, Maes; Isegheem, Rodenbach, Verhamme, en overal.

DEMEESTER B^{rs} & Z^{rs}

Groote Markt, ROUSSELARE

Bijzondere keus

VAN

ALAAM

VOOR

alle Ambachten en Neringen

Schrijnwerkers, Mecaniciens, Smeden, enz. enz.

IJZERE MEUBELS KEUKENGERIEF

Prachtstoven, Keukenstoven, enz.

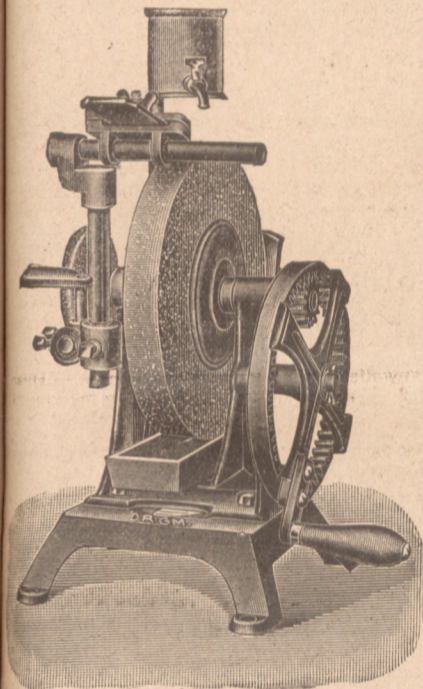
IJZER EN STAAL

POUTRELLEN, PLATEN

Geonduleerde verzinkte stalen Platen voor Hangars en Afsluitingen. Gepreste Platen (*Métal déployé*) voor Afsluitingen, Barrieren, enz.

Gewone- en Prachtbedden (DUITSCH MODEL)

Bedderessorts met stalen gegalvaniseerde vloeren (*onroestbaar*) in houten of ijzeren kaders, bijzonder wel geschikt voor gestichten en pensionaten.

A. BELPAIRE-ROYON

Statieplaats,

ROUSSELARE

HANDEL IN STAAL EN IJZERWAREN

Allerhande gewaarborgde Gereedschappen

voor alle ambachten, zoals:

Timmerlieden, Beeldhouwers, Meubelmakers, Wagenmakers, Smids en Stovenmakers, Mekanikwerkers, Metsers en Plakkers, Landbouwers, Zinkwerkers, Velerwerkers, Kuipers, Rijtuigmakers, Behangers, Beenhouwers, Kleermakers, Schoenmakers, Hoveniers, enz., enz.

BOUWARTIKELN: Balken, Bandijzer, Pompen, Sloten, Krukken, Charneren, Leenen, Spagnoletten. — **Lattestoors-artikelen.** — Dakvensters, Watersteens, Afleiderbuizen, Piscinen, Kaveschuiwen, Sterputten, Citeerndeckels, Deurpaneelen. — **Kavegekken.** — Deur- en Belletrekkers, enz., enz.

Volledige keus van Menage-Artikelen.

Verders te bekomen ALLES wat den handel betreft.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschuere, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen:

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder enig resultaat, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomen voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank bleef hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen oordom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerderd op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trapswijzand klimmend het gehoor herstelt en alle oorsuizingen doet verdwijnen.

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschuere-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zoals volgt: de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure: Kortrijkse steenweg, 238, te Gent.

N. B. — Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

Vraagt bij Marin VAN HOUWE

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Noordstraat, 26, Rousselare

Telefoon N° 102

de vermaarde ATTAQUE-OLIE (elixir anti-apoplectique) uitgevonden door Doctor Gekiere van Hoogleda en later bereid door Doctor Andries van Hoogleda. Onfeilbaar middel tegen beroerten of aanvallen.

Iedereen die aan bloedopdrang gevoelig is, moet dit krachtig geneesmiddel in huis hebben.

Enige depositaris: MARIN VAN HOUWE.

Prijs: 2.50 fr. de flesch.

De Borstbalsem

Vande Walle

geneest overal de meest gevreesde

Verkoudheden en Vallingen.

Prijs: de flesch 1.50 fr.

Aleenlijk verkrijgbaar

in de welgekende apotheek

Franz VANDE WALLE

Noordstraat, ROUSSELARE. Tel. 175

SCHOON HAAR

Echt, geen geverfd, gewaarborgd niet verbleeken.

Tressen en allerhande modewerk.

Men aanveerd ook uitkamsel om te verwerken.

August en Marie FEYS

Ooststraat, 103 — St-Michielsplaats, 4

ROUSSELARE.

Uitgelezen middels tegen 't grijs haar van af 1.25 fr.

HET ROODE KRUIS

Achille Lybeer

Apotheker-Scheikundige

Statieplaats, ROUSSELARE

Telefoon 206.

Ongetwijfeld is **Anigrinal** de beste remedie om de wederspanningste TAND- en HOOFDPIJN te verdrijven. Wonderbare en talrijke genezingen worden er door bekomen. 10 minuten zijn voldoende. Bevat niet de minst maekrenkende stof en mag genomen worden naar beliefe.

Zeker, gemakkelijk en spoedig.

1 fr. de doos van 7 cachetten.

2 fr. de doos van 16 "

Mistrouwt u van een slepende verkoudheid die kan gevolg geven aan bronchiet en toring. De **BORSTPILLEN** van **ACHILLE LYBEER** zijn daartegen het meest geprezen middel. Zij verdrijven hoest, flumen, heescheid, alle ziekten der luchtpijpen.

Met ieder doosje bekomt men een genezing. Gevallen waarbij men den moed verloren had en bijna voor ongeneesbaar aanzien waren, werden geholpen door deze wonderbare pillen. Prijs 1.50 fr. de doos.

Deze uitmuntende remedien worden per terugkeerende post verzonden tegen mandaat der weerde en opleg van 5 cent. voor port.

BLONDEEL Gebroeders

Loodgieters, Zinkbewerkers

Gezondheidstoestellen en Leidingen

Werkhuis speciaal ingericht voor werken van fabrieken en nijverheidsinstellingen.

SPOEDIGE BEDIENING

Werkhuizen en Bureel: St-Janstraat, 41 Kortrijk.

MOEDERS.

Indien gij de gezondheid uwer kinders betracht, gebruikt geen andere

WINDOLIE

dan deze vervaardigd door den Apotheker-Scheikundige VANDE WALLE.

Deze Windolie zonder anjls bereid, vervangt zeer voordelig de Slaapsiroop, zonder den nadeeligen invloed dezer laatste op de hersenen der kinderen teweeg te brengen, stillt oogenblikkelijk de felste buikpijn der kinderen en lost onmiddellijk de winden.

Prijs: De flesch 1.00 fr.; de halve flesch 0.50.

Wordt ook in mindere hoeveelheid besteld.

Vraagt raad aan honderde moeders van Rousselare en omliggende gemeenten die ze reeds uitsluitend gebruiken en allen zullen er u met denzelfden lof van spreken.

Aleenlijk te verkrijgen bij den

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Franz VANDE WALLE

9, NOORDSTRAAT, 9 (dicht bij de Groote Markt),

ROUSSELARE — Telefoon 175

Plaaig der Hoeders

De plaaig begint schielijk met eenen gelen of grasgroenen mest. De kam verdooft en op eenige dagen sterft de hen. De levers zijn gewoonlijk gezwollen, geplekt of verrot.

Het gebruik der **POEIJERS** van **VANDE WALLE** belet het leggen niet en voorkomt de ziekte in geval van besmetting op de omliggende hoefden.

Worden ook gebruikt tegen: Snot, Tering, Pokken en alle besmettelijke ziekten.

Prijs: 1 frank de pak.

Bereid door den Apotheker-Scheikundige

Franz VANDE WALLE

In dezelfde Apotheek zijn te verkrijgen: *Bijzondere bevruchtende Poeliers, Longpoeliers, Melkpoeliers, Zulveringpoeliers, enz.* voor koelen en peerden, en die altijd met een goeden uitval bekrondt zijn.

DE MAAGZIEKTEN

Wat is eene

maagziekte?

Eene maagziekte is eene ware besmetting van de maag, het is eene maag die de spijsen niet goed meer verteert, het is een algemeen ongemak vergezeld van oprispingen, zwaartegevoel, zuur, draalingen, hoofdpijnen, zwellingen, gassen, stikkingen, hartkloppingen, slaperigheid en afgematheid, bijzonderlijk na het eten. Het is een zenuwachtige toestand der maag, die krampen veroorzaakt, kolijken, brakingen, slechte spijsvertering, pijn in den rug, den buik, tusschen de schouders; nachtmerrie, slapeloosheid, droefgeestigheid, gevoel van droetheid, ontmoediging, neerslachtigheid en zwarte gedachten.

Het is een diepen ommekeer van het geheele gestel, het is een pijnlijke en ondragelijke toestand. Er bestaat slechts een waar geneesmiddel dat ten volle de maagziekte kan genezen, dit zijn de **Poeiers de Cock**, omdat de **Poeiers de Cock** de maag ontsmetten, alsook de ingewanden, haar al hare krachten terugschenken en de spijsvertering doen werken alsof de maag nooit ziek geweest ware. Het is een onschadelijk middel, volkomen werkzaam en dat altijd gelukt, zelfs in de meest ingewikkelde gevallen. Eene enkele doos **Poeiers de Cock** geeft betere uitslagen dan lange maanden van eene andere behandeling. **Beproof de doos Poeiers de Cock**, gij zult er over verwonderd zijn. De **Poeiers de Cock** genezen alle dagen maagziekten die door geene enkele andere remedie konden genezen worden. — Men kan de **Poeiers de Cock** koopen in alle goede apotheken, aan 2.50 fr. de doos. Alle andere remedien weigeren.

KIEKENPOEIER

VOOR LANDBOUWERS EN KIEKENWEEKERS.

Onfeilbaar - Ontsmet - Geneest - Verklaakt

tegen sterfte, cholera, diphtherie, pokken, snot en alle besmettelijke ziekten.

Het is beter eene ziekte te voorkomen dan ze te moeten bestrijden.

POUPOULE

PRIJS 2.25 fr. de pak, 6.50 fr. de pak van 1 kilo, overal franco verzonden.

Een pak is voldoende om duizend kippen volkomen te genezen. Een verstandige boer verteert geern 6.50 fr. om er 100 te winnen.

GEBRUIKT EN GIJ ZULT ONDERVINDEN

Bereider: **ACH. LYBEER, APOTHEEK HET ROODE KRUIS**
STATIEPLAATS ROUSSELARE. TELEFOON N° 206.

Kan Rhumatisme genezen worden?

Dagelijks beweert men nieuwe geneesmiddelen gevonden te hebben tegen deze schrikbarende ziekte, doch al die middelen worden na korte dagen verlaten en gaan in den vergeethoek. Ook zien wij talrijke geneesheeren nu wederom 't gebruik van planten aanbevelen en meer en meer die oude remedien aanraden, die 't volk «keukenremedien» noemt.

En waarlijk, wij moeten het bekennen, veel te weinig maken wij gebruik van de middelen die de milde natuur onder ons bereik heeft gesteld.

Met een goed berekende mengeling van planten, na geschikte weeking, en zonder eenige bijvoeging van scheikundige voortbrengsels, die altijd schadelijk op de maag werken, heeft de scheikundige eene remedie gevonden, die op bewonderenswaardige manier het rhumatisme tegenwerkt. Daarmede stilt men de pijn, en bekomt men bijzonderlijk de genezing. Deze remedie neemt aan het bloed alle onzuiverheden weg, en door hare zuiverende eigenschappen ontlast zij het lichaam van alles wat zwellingen veroorzaakt, van de pijnen in het hoofd, de rug of de ledematen, pijnen genoemd «névralgies», pijnen in de lenden, enz. met een woord van al de manieren waarop het rhumatisme zich voordoet. Deze kostelijke remedie, die wij aan allen grootelijks aanprijzen, is de «**Ellixir Philippart**», door den uitvinder M. Philippart zoo genoemd. Nuttelos voortaan een lastig regiem te volgen, een glas van dien uitmuntende drank is genoeg om volkomen genezen te zijn.

De «**Ellixir Philippart**» kost 2-50 fr. en 4-50 fr. de flesch.

De «**Ellixir Philippart**» kan men vinden in alle goede apotheken, onder meer bij de heeren **FLIPS** te Meenen; **HULPLIAU** te Kortrijk; **LYBEER** te Rousselare; **FONDER** te Moeskroen; **MESSIAEN** te Komen; **DEWULF** te Wervick; **VANDERMARLIERE** te Waesten; **DECHÉVRE** te Yper; **M. WYFELS**, Groote Markt te Isegheem.

KIEKENWEEKERS

en

LANDBOUWERS

In geval van **Cholera, Diphtherie, dikke levers, Rochel** en allerhande Sterfte uwer kieken gebruikt de

Remedie N° 4200

Eenige depots: voor Kortrijk en omtrek bij apothekers **H. Hulpliau**, Leiestraat en **Impe-Doussy**, Groote Markt.

Voor Isegheem: bij apotheker **M. Wyfels**, Markt, hoek der Marktstraat.

Voor Rousselare en omtrek: bij apotheker **A. Verstraete**, op de Markt.

Merkt wel de dubbele pakken kosten: 3 fr. en wegen 600 grammen, dus 1 kilo en 200 gram. voor 6 fr. De pak kost 1 fr. 75; de halve pak 1 fr.

Vraagt ook bij de zelfde apothekers, de onfeilbare remedien tegen 't **Snot** en de **Pokken** der hennen, kieken en duiven, aan fr. 0-75 de halve flesch, fr. 1,25 de flesch en fr. 2,50 de dubbele flesch.

Zwicht u voor alle andere produkten, die maar namaaksels zijn, meest altijd gevaarlijk.

Eischt het handteeken van apotheker **R. Vermandere van Avelghem**.

In den Gouden Kam.

E. COORNAERT-DAVID

Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.

Laatste nieuwigheden van Corsets

sterk en goedkoop.

CUEVIER EVERARD,
stoelmaker, Wevelghem,
Kortrijkstraat, 101, belast
zich met het maken van
alle slach van stoelen en ze-
tels en bijzonderlijk vast
en sterk en 5jaar waarborg
en aanveerd ook alle herstellingen die ten besten
mogelijk zullen gedaan worden.

ANTWERPSCHE HYPOTHEEKKAS

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal: 10,000,000,00

Reserven: 5,771,785,86

ANTWERPEN: *Huidevettersstraat, 35*

BRUSSEL: *Congresstraat, 12*

GESTICHT IN 1881

Spaarkas: 3,25 c/o 3,60 o/o 4 o/o

Grondpand obligatien 4 o/o Vrij van Tak

Leeningen op Onroerende Goederen

Voordeelige voorwaarden. — Gemak van terugbetaling,

Kostelooze inlichtingen bij de agenten te: **Rousselare**: V. Willems, Kunststraat, 11; **Kortrijk**: Al. D'Hont, Kasteelstraat, 8; **Ardoye**: H. Thiers, geen. onderwijzer; **Beveren-bij-Rousselare**: J. Rabau, hoofdond.; **Isegheem**: Karel Cools, rentenier; **Ingelmunster**: C. Schotte, gem.-sekretaris; **Isegheem**: A. Verhamme, deurwaarder; **Lendelede**: J. Meerseman, gem.-sekretaris; **Lichtervelde**: A. Delafontaine, melkerijbest.; **Meulebeke**: Deneweth-Roelens; **Moorslede**: A. Bouquet, politiecommiss.; **Oost-Nieuwkerke**: G. Vandepitte, eere-sekr.; **Rumbeke**: O. Rosseel-Bossuyt, verzekeringsa.; **Staden**: Em. Seroen, onderwijzer.

Dadizeele: C. Ingelbeen, Gemeentehuis. **Gullegheem**: Alidord Vuylsteke, kosten. **Zedelghem**: H. Vyncke, gemeentesekretaris. **Ouckene**: Firmin Messiaen, onderwijzer.

MEUBELS SPIEGELS STOVEN

Huis van vertrouwen

V. HAP-DE BRUYNE

38, O. L. Vrouwstraat, Kortrijk

Specialiteit van Engelsche Bedden.

Alle soorten van Meubels, Spiegels, enz.

Matrassen van af 17,00 fr.

GROOTE KEUS VAN STOVEN.

Gemak van betaling op aanvraag.

TANDENBALSEM

VAN

HET ROODE KRUIS

geneest oogenblikkelijk de hevigste pijn voortkomend van holle tanden. Ook durf ik zonder vrees de aanhoudende werkdadigheid en de uiterst wonderbare uitslag van mijn produkt waarborgen. Deze specialiteit heeft niet enkel een onmisbaar uitwerksel, maar is daarbij zoo onfeilbaar dat ik bereid ben 5 fr. te betalen bij ieder geval van mislukking. Zulke ernstige waarborg geeft ik slechts omdat ik zeker ben dat mijn **Tandenbalsem** nooit zijn doel mist. — Prijs: 1.25 fr.

Bereider: **ACHILLE LYBEER, apotheek Het Rode Kruis, Statieplaats, Rousselare.**

Telefoon 206.

Het fleschje wordt verzonden tegen mandaat van 1.30 fr.

JUSTIN HOUDMONT & Z^s

opvolgers van V. SENGIER-COURTENS

KORTRIJK, 4, Leiestraat (tegenover 't Stadhuis)

Vraagt naar de beroemde kachel "PAUL KRUGER", met bodemcirculatie en wijzerregeling (3 grootten)
De "Paul Kruger", kachel is de vriendin van 't huisgezin zij brandt geheel den winter door.

Maximum warmte Minimum verbruik Minimum onderhoud.

ALLEENVERKOOP DER VERMAARDE

Hollandsche Doorbrandende Haarden

met zichtbare vuring en dubbele circulatie

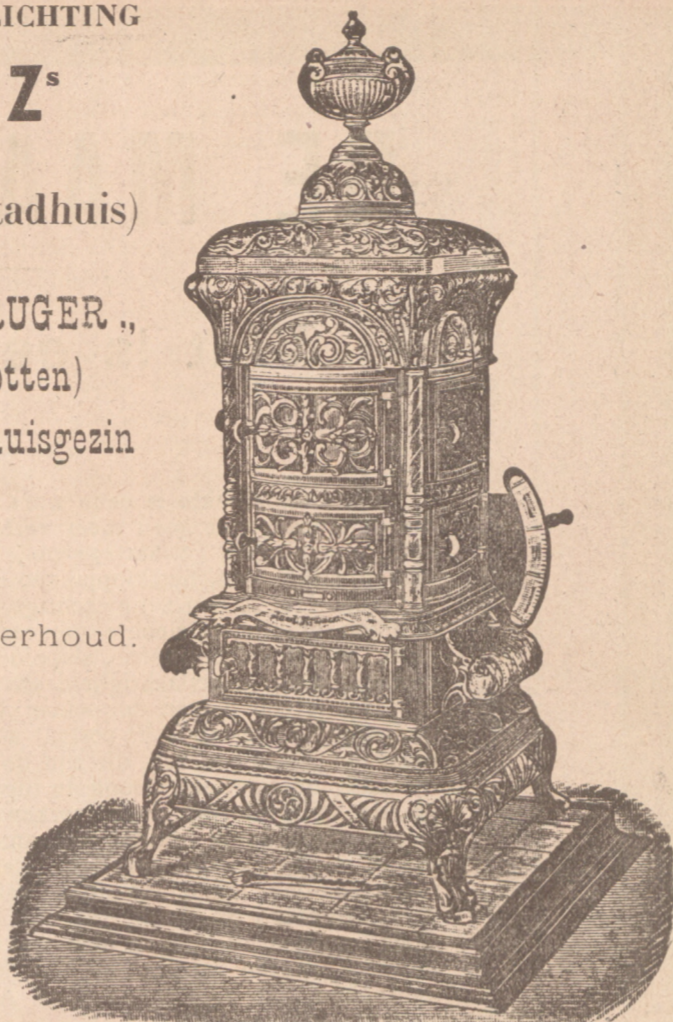
der « ULFTSCHE IJZERGIEETERIJ » Firma

« BECKING et BONGERS » (Ulft-Holland.)

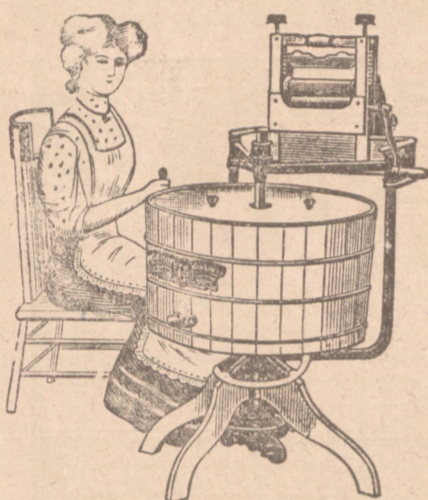
KACHELS EN HAARDEN FABRIKAAT « SOUGLAND »

Luchters — Schouwversiersels

Kristal — Porselein

Vulkachel - PAUL KRUGER - in 3 grootten met bodemcirculatie en wijzerregeling.

MORISONS

Waschmachien

Wascht kanten gordijnen zonder een draad te breken.

Het is: Zonder houten plunnen. Zonder staaf in 't midden der kuip.

Zonder kogeltjes. Zonder veeren. Zonder wieltjes.

Jaagt het zeepzop door het waschgoed, van links naar rechts, van rechts naar links, van 't midden naar den buitenkant, van onder naar boven en klopt het terzelve tijd op zijne geheele oppervlakte.

Wascht zonder afkoken in 6 minuten! en werkt door zijne eigene zwaartekracht!

— Men wast al zittende —

Ik geef een nieuw MORISONS Waschmachien eene maand op proef in geheel België en betaal zelf de vervoerkosten heen en terug.

De Morisons Washer kan per maand of per week betaald worden.

Vraag het boekje nummer 525 met uitleg en prijzen aan

J. L. MORISONS, 109, Dambruggestraat, Antwerpen.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

rue Longue des Pierres, 35, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissemens en tous genres: Noir, Sépia, Charbon, Pastel. Spécialité: Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.

GRAND CHOIX DE CADRES.

ZENUWLIJDERS!

STAAT OP!

UW HEIL IS NABIJ!

De **Wonderbare Poeders van het Wit Kruis** (en deze alleen) verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig alle ZENUWZIEKTEN, SMARTVOLLE MAANDSTONDEN, HOOFDPIJN, SCHELE HOOFDPIJN [MIGRAINE], draaiing, hoofduizeling, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartklopping, slapeloosheid, jachten, zenuwzwaakte, vallende ziekte, zenuwvallen bij de vrouwen (hystérie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, benauwdheid; — influenza, koorts, netelkoorts, polderkoorts, rhuematism, flerecijn, jicht, ruggepijn, enz.

De **Wonderbare Poeders van het Wit Kruis** versterken de zenuwen, zijn schadeloos voor de gezondheid, en missen nooit hun uitwerksel.

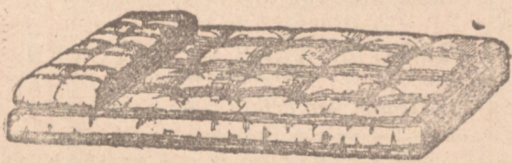
Te koop in alle apotheken aan den prijs van 1 fr. 25 de doos; 3 fr. 25 de 3 doozen of driedubbele doos; 6 fr. 25 de 6 doozen of zesdubbele doos.

OPGELET. — Aanvaardt geen andere doozen dan dezen omringd met eenen waarborgband, en een wit kruis van Sint-Andreas, tusschen Vlaamschen en Franschen tekst, boven of onder op de doos dragende.

Verkrijgbaar te Kortrijk bij MM. Descamps-Terrrière, Steenpoort, 8, en Hulplau, apothekers; te Iseghem bij M. Rodenbach; te Rousselare bij MM. Deltour, Simoens en Van Houwe.

HULPHUIS

Matrassenfabriek De Ster

We Polfliet-Vandenberghe
Dolfijnkaai, 2, Kortrijk.

Zelfde huis te Meenen, Yperstraat, 4.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen

RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)

Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kainiet — Ijzerslakken, enz. VRAAGT PRIJS-COURANT.

INSCHRIJVINGSBEWIJS.

De ondergeteekende

wonende te

straat en n^o

verlangt een abonnement op

HET ISEGHEMSE VOLK

voor het jaar 1914.

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidssteer van België. van 24 Juli 1907.

Genezing in 10 minuten van de hevige tand- en hoofdpijnen, der migraine en neuralgies, door de CACHETTES JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek Jos. Gauthier zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Elischt het merk Antineuralgische Jos. Gauthier, in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk: Apotheek HULPIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS!

LAAT U NIET OMKLAPPEN!

Ook te bekomen te Kortrijk bij A. Descamps-Terrrière; te Avelghem bij Van Caemelbeke.

Om goed uw eten te verteren

GEbruikt DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkleeken de maag en het bloed

Zij versterken de zenuwen

Zij geven eelst

Zij genezen hoofdpijn en migraine

Zij genezen anemie (bloedarmoede)

Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet; zij verslijten het lichaam niet; zij vergemakkelijken eenvoudig het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren gaat van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN INMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW; de oorzaak ligt hierin: dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De pillen van Dr Garrin zijn onder dit opzicht een uitmuntend verrijningsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenaam en aanbevolen door menigvuldige doktoeren en specialisten.

Gebruikswijze: men neemt 3 tot 4 pillen per dag, één voor ieder eetmaal.

Prijs: 1 fr. 25 de doos. — Voor 6 doozen: 7.00 fr. — Voor 12 doozen: 12.00 fr.

Depot voor Kortrijk: Apotheek P. MATTELAER, Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

Rousselare: apotheek Vandewalle; Iseghem: apotheek Rodenbach.

Confectiën voor Damen (Mode voor Winter)

UITSTALLINGEN VAN HEDEN AF

Het huis Urbin, DE AMAZONE, Kortrijk

Doornijkstraat (opgelet N° 43)

bekend in de Vlaanders voor 1ste rang.

Mantels in paenen, peluchen, astrakan, lakens. Paletots zwarte en fantaisien Impermeabels. Pensionnaire-mantels zwart en kleuren.

TAILLEUR COSTUMEN.

Allen opgemaakt van eerste kleermakers. Bekend voor beste snede (wekelijks nieuwe modellen).

Madame, doet geene aankopen vooraleer de modellen gezien en de prijzen vergeleken te hebben. Gij zult de overgrootste en schoonste vinden aan de bestkoopste prijzen.

HUIS VAN VERTROUWEN.

URBIN.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank

Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad: MM. Baron FREDÉRIC COGELS, voorzitter, EDOUARD THYS, ondervoorzitter ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen: MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, voorzitter, de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAAARBOEKJES aan 3.60 %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan 4 %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

Aelbeke: M. Emiel Mullier, gemeentesekretaris. Avelghem: M. Aimé Vercurryse, gemeentesekret. Bellegem: M. G. Deweer, gemeentesekretaris. Deerlijk: M. Em. Louwers, rekenplichtige. Harelbeke: M. Hect. Mestdagh, gemeententovang. Helkijn: M. Em. Bayart, gemeentesekretaris. Herseaux: M. Georges Capon, agent in douanen. Hoogde: M. Ach. Pieters, melkerijbestuurder. Meenen: M. Ern. Dubois, bureeloverste stadhuis. Moen: M. Eudore Hooghe, gemeentesekretaris. Moeskroen: M. Ch. Warlop, gemeentesekretaris. Moorslede: M. Maurice Reuse, onderwijzer. Montaleux (Moeskroen): M. V. Pycke, handelsb. Passchendaele: M. Ernest Liefoghe, deurwaard. Reckem: M. Martial Vroman, verzekeringsagent. Rollegem: M. Ch. Christiaens, rentenier. Rumbke: M. Bruno Roose, koster. Vichte: M. Alberic Matthys, handelaar.

Antwerpens' Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 5,000,000 Frank.

Zetel: ANTWERPEN, Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter: Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders: Baron van der Gracht d'Eeghem; Valère Danaux, advocaat te Zonigen; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigd-Beheerder: M. Jos. Opdebeeck, bankier te Antwerpen.

Bestuurder: M. Ch^s Tuytens.

Collegie van Commissarissen: MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen, Schöller advocaat te Antwerpen; Clem. Thiry, Rekenplichtige te Gent.

Spaarboekjes aan 3-60 % 's jaars.

Interest 5 dagen na den dag van elke storting, zonder op termijn te plaatsen.

Men kan ten alle tijde over zijn geld beschikken.

Kasbons op naam van fr. 500 voor 5 jaar

aan 4 %.

Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize van den klient.

Grondpandelijke obligatiën van 13 jaar

aan 4 %.

Stukken van fr. 100, 500 en 1,000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in:

Aelbeke: M. H. Decock-Dussolier, handelaar. Avelghem: M. O. Vandemeulebroeke, landm. Bellegem: M. Camiel Prenen, koster. Caster: M. J.-B. Plateau-Puissant, grondeigen. Coxyghem: M. Sylvain Bekaert, koster-verzek. Cuerne: M. Jules Melsens, gemeente-sekr. Deerlijk: M. Prosper Opsomer. Desselghem: M. Alber. Callens, gemeentesekr. Emelghem: M. A. Tanghe. Gyselbrechteghem: M. Hector De Groote. Harelbeke: M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand. Heestert: M. Alfred Van de Walle. Heule: M. Cam. Mestdag, melkerijbestuurder. Hulst-Bavichove: M. P. Vandembulcke. Iseghem: M. Fl. Behaeghe, Vandenbogaerde. Marke: MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere. Moen: M. Ernest Coent, verzekeraar. Ooteghem: M. Alois Hoet, koster. Oost-Roosebeke: M. A. Van Robays, gem. ont. Ouyghem: M. Urbain Roose, koster. Ploegsteert: M. C. Bossaert, Armentierstr. Staceghem: M. Albert Vlieghe. Tieghem: M. Alfons Supply. Vichte: M. Remy Faveere. Vyve-St-Baafs: M. Valère Retsin, onderwijzer. Waermaerde: M. Theophil Meire. Winkel-St Eloi: M. J. Oost-Van Heuvel. Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

FABRIEK VAN SUPERPHOSPHATEN, SCHEIKUNDIGE VETTEN EN KUNSTGUANO.

Huis gesticht in 1876.

ACH. EEMAN. AALST.

Prijzen volgens samenstel. — Vraagt prijs-courant. Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON ».

GRONDSTOFFEN aan prijs van den dag: Nitraat van Soda, Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaten, Nitraat van Potasch, Sulfaat van Potasch, Chloorzuur, Potasch, Kainiet, Ijzerslakken (Scories), Plaaster, Ijzersulfaat, Fosphaat Bernard, Magnesium, Kopersulfaat (blauwen alun) 98/99 zuiver. Vergruizers Vermorel. Eclair n. r.

Koopt uwe benodigdheden in Caoutchouc uit eerste hand, in de Grootte Fabriek van Caoutchouc

BELGIAN RUBBER (N. V.)

70, Bollinckxstraat, Brussel-Anderlecht

TELEFOON A. 1894

SPECIALITEITEN: BUIZEN voor besproeiing, Bier- en Azijnbrouwerijen, Stokerijen, Stoom, Aciden, Samengeperste lucht, Baggermachienen, enz. — BUIZEN in ongebleekten, gelooinden, en gecautchouteerden Kemp, enz. — BUIZEN met uitspringende of ingewerkte Spiraal voor Opzigtig, enz. — BUIZEN voor Gas en alle andere Nijverheden. — Ronde en ovale JOINTS voor Stoomketels Mathot, enz. — TROUS D'HOMME voor Keteldeuren, enz. — Ronde en langwerpige KLEPPEN voor Condenseurs. — AMIANTE in al zijn toepassingen. — RINGEN voor Melkkanen. — RINGEN voor Pellbuisen. — CYLINDERS voor Twijnderijen, Papierfabrieken, Spinnerijen, enz. — BANDEN voor Lintzagen. — BOLLEN voor Kleppen. — RIEMEN in caoutchouc, Balata, enz. — EBONIE in bladen en stokken. — JOINTS en RINGEN voor Karnen. — JOINTS Somzée, Lavril, enz. — ZAKKEN voor Gasmotors, enz. — RONDEELEN voor Afroormers.

Beproeft onze Kwaliteit « KING'S » voor joints op hooge drukking. Fabrikatie van eerste keus. — Vergoede tusschenhandelaars.

CAOUTCHOUC VOOR ALLE NIJVERHEDEN.